

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **polonistyka antropologiczno-kulturowa**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Data przeprowadzenia wizytacji: **19-20 grudnia 2024**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	26
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	31
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	35
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	45
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	49
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	52

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr Elżbieta Jaskulska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Joanna Wójcik, członek PKA
2. dr hab. Katarzyna Smyk, ekspert PKA
3. mgr Beata Opala, członek PKA ds. pracodawców
4. Natalia Nafalska, ekspert ds. studenckich
5. mgr Magdalena Pawłowska-Tokarska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku. Wizytacja została przeprowadzona w trybie stacjonarnym, z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

Ocena programowa została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, jak również za organizację praktyk zawodowych, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitacje zajęć oraz dokonano oceny infrastruktury wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi, które przewodnicząca zespołu oraz eksperci przekazali władzom Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	polonistyka antropologiczno-kulturowa	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- literaturoznawstwo – 85% - językoznawstwo – 15%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	150 godzin 5 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	139	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1965	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	165	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest	133-149	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	75	-

Nazwa kierunku studiów	polonistyka antropologiczno-kulturowa	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{5,6}	- literaturoznawstwo – 80% - językoznawstwo – 12% - nauki o kulturze i religii – 8%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	brak	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	57	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁸	930	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób	93	-

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

prowadzących zajęcia i studentów		
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	108-113	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	62	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

jej wpływ na rozwój kierunku	
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek polonistyka antropologiczno-kulturowa powstał w 2019 r. wyniku przekształcenia specjalności antropologiczno-kulturowej kierunku filologia polska. Absolwenci studiów uzyskują pełne kompetencje polonistyczne, obejmujące znajomość historii i teorii literatury polskiej i powszechnej oraz wiedzę o języku i komunikacji, które jednocześnie zostają silnie sprofilowane kulturowo, ze szczególnym uwzględnieniem najnowszych transdyscyplinarnych tendencji w literaturoznawstwie. Silnemu osadzeniu w kanonie przedmiotów polonistycznych oraz wyraźnej orientacji literaturoznawczej i językoznawczej towarzyszy otwarcie na kontekstowo wykorzystywaną wiedzę oraz metody analizy i interpretacji z zakresu teorii kultury i innych dyscyplin humanistycznych. Tak określone koncepcja i cele kształcenia na kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa są zgodne z misją i strategią Uczelni. Do celów strategicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, w które w szczególności wpisuje się oceniany kierunek, należy bowiem prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie, w tym badań interdyscyplinarnych oraz tworzenie programów studiów zorientowanych na interdyscyplinarność i integrację z prowadzeniem badań z wykorzystaniem najlepszych praktyk, innowacji dydaktycznych i wyników badań naukowych, a także najwyższej jakości kształcenie. Zgodnie z przyjętą na Uczelni polityką działań projakościowych, polonistyka antropologiczno-kulturowa dzięki nowoczesnemu i stale aktualizowanemu programowi zakłada przygotowanie do dalszej aktywności badawczej i dydaktycznej najbardziej uzdolnionych absolwentów, będąc podstawą do dalszych studiów, zwłaszcza tych zorientowanych transdyscyplinarnie.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku nie mieszczą się w pełni w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Zachodzi bowiem niekoherencja, jeśli zestawimy ze sobą

opis koncepcji kształcenia, efekty uczenia się oraz przyporządkowanie kierunku do dyscyplin. Polonistyka antropologiczno-kulturowa została przyporządkowana do literaturoznawstwa i językoznawstwa na pierwszym stopniu, na drugim zaś do literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii. W formułowanej koncepcji kształcenia wielokrotnie pojawiają się stwierdzenia traktujące równorzędnie obok wymienionych wyżej dyscyplin inne dyscypliny dziedziny nauk humanistycznych, a nawet społecznych, z jednoczesnym podkreśleniem szeroko rozumianej interdyscyplinarności polonistyki antropologiczno-kulturowej, np.: „głównym celem studiów na tym kierunku są interdyscyplinarne poszukiwania w obrębie współczesnej humanistyki, w których historia i teoria literatury, wiedza o języku i mediach, antropologia, etnologia i estetyka współpracują w imię poznania złożonej rzeczywistości kulturowej”; kompetencje polonistyczne absolwentów studiów pierwszego stopnia wzbogacone są „o wiedzę z zakresu teorii kultury, nauk społecznych i innych dziedzin sztuki, uwzględniającą m.in. podstawy filozofii, antropologii, etnologii, estetyki i nauki o mediach, a także metody analizy i interpretacji sztuki teatralnej i performatywnej oraz dzieł sztuki wizualnej”. Na pierwszym stopniu wymienia się literaturoznawstwo wspierane przez językoznawstwo, nauki o kulturze i religii oraz antropologię i etnologię: „Podstawę koncepcji kształcenia na PAK [polonistyce antropologiczno-kulturowej] stanowią metody badań literaturoznawczych wspierane komponentem językoznawczym, wiedzą z zakresu studiów kulturowych (*nauki o kulturze i religii*) oraz wybranymi elementami warsztatu antropologicznego i etnologicznego”. W innym miejscu czytamy, iż kierunek „metodologicznie pozostaje w obrębie literaturoznawstwa i językoznawstwa, traktując etnologię i antropologię kulturową jako ważne, ale tylko poszerzające podstawową dyscyplinę perspektywy badawczej, służące specyficznemu sprofilowaniu badań nad tekstami literackimi”, co pozostaje w zgodzie z przyporządkowaniem do dyscyplin kierunku na pierwszym stopniu. Koncepcja kształcenia na drugim stopniu zakłada z kolei, iż celem kształcenia jest przekazanie absolwentom „specjalistycznej wiedzy z zakresu literaturoznawstwa, medioznawstwa czy teorii kultury”, przy czym wszystkie te dyscypliny traktowane są równorzędnie.

Również cele kształcenia określone dla pierwszego stopnia wymieniają różne dyscypliny na równi z literaturoznawstwem i językoznawstwem: „Przekazanie podstawowej wiedzy na temat współczesnych nurtów i tendencji w naukach humanistycznych i społecznych, a także w naukach o kulturze i sztuce”; sugeruje to, że dyscypliny te stanowią podstawy teoretyczne kierunku, jednocześnie wskazując na podstawowy, a nie zaawansowany zakres wiedzy. Podobnie szeroki i równorzędny zakres dyscyplin uwzględniają cele kształcenia na drugim stopniu: „Przekazanie pogłębionej i usystematyzowanej wiedzy na temat współczesnych nurtów i tendencji w naukach humanistycznych oraz w naukach o kulturze i sztuce”. Z kolei inny fragment opisu koncepcji kształcenia jako przyczynę nieprzyporządkowania kierunku do wymienionych niżej dyscyplin nauk humanistycznych i społecznych wskazuje ich niewielki procentowy udział w ogólnej liczbie punktów ECTS, nie zaś subsydiarny charakter w koncepcji studiów: „W programie studiów znajdują się także przedmioty przypisane do dyscyplin: nauki o sztuce [...], nauki prawne [...], nauki o komunikacji społecznej i mediach [...], nauki o zarządzaniu i jakości [...] i filozofia [...]. Ich udział procentowy w ogólnej liczbie punktów ECTS potrzebnych do ukończenia studiów nie przekracza jednak 3%, dlatego nie zostały one uwzględnione w wykazie dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek”.

Jednocześnie ogólne efekty uczenia się dla kierunku, przywołując dyscypliny humanistyczne i społeczne inne niż literaturoznawstwo i językoznawstwo na pierwszym stopniu i dodatkowo nauki o kulturze i religii na drugim stopniu, odsyłają do charakterystyki PRK o kodzie WG, wskazując tym

samym dyscypliny stanowiące podstawy teoretyczne kierunku, np.: absolwent pierwszego stopnia „zna i rozumie współczesne tendencje w humanistyce, posiada podstawową wiedzę z zakresu wiedzy o kulturze, antropologii kultury, socjologii, etnologii, estetyki i medioznawstwa oraz ich interdyscyplinarnych związków z problematyką literackiego przedstawiania; zna i rozumie w stopniu zaawansowanym metody badania, analizy i interpretacji dzieł literackich w kontekście innych dyscyplin i sztuk, a także metody analizy i interpretacji sztuki teatralnej i performatywnej, dzieł sztuki wizualnej oraz dzieł muzycznych”. Druga część opisu przytoczonego efektu uczenia się wskazuje co prawda na kontekstowe/subsydiarne ujęcie literaturoznawstwa i językoznawstwa, ale efekt ten nie został odniesiony do charakterystyki PRK o kodzie WK, lecz do WG. Równie szeroko określona została znajomość WG dla absolwenta drugiego stopnia, który „zna i rozumie główne kierunki rozwoju współczesnej humanistyki i nauk społecznych oraz metody analizy i interpretacji tekstów literackich i kulturowych w kontekście ich wzajemnych relacji inter- i transdyscyplinarnych”. Tym samym ogólne efekty uczenia się dla kierunku w powiązaniu z charakterystykami PRK o kodzie WG uwzględniają nie tylko wiedzę w zakresie dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek, ale odnoszą się także do innych dyscyplin, a nawet całych dziedzin nauki innych niż te, do których przyporządkowano kierunek.

Ten brak konsekwencji w podejściu do dyscyplin takich jak nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce, nauki o komunikacji społecznej i mediach czy antropologia i etnologia oraz innych wymienianych z różną precyzją terminologiczną dyscyplin i dziedzin, a także niepełna konsekwencja w posługiwaniu się pojęciami interdyscyplinarności i transdyscyplinarności, nie pozwalają na precyzyjną i spójną artikulację koncepcji i celów kształcenia i przekładają się jednocześnie na nieprawidłowości w powiązaniu efektów uczenia się z charakterystykami PRK o kodzie WG. Generalnie koncepcja i cele kształcenia przekładające się na program studiów wskazują na kontekstowy, subsydiarny charakter tych dyscyplin w odniesieniu do literaturoznawstwa i językoznawstwa na pierwszym stopniu oraz dodatkowo nauk o kulturze i religii na drugim stopniu: przykładowo na zajęciach *literatura w perspektywie etnologicznej* studenci „zapoznają się z wybranymi tekstami o charakterze teoretycznym, analizują je, wskazując główne tezy i sposoby argumentacji, a także odnajdują związki z poznanymi wcześniej teoriami i kierunkami literaturoznawczymi oraz kulturoznawczymi”. Potwierdzają to także efekty uczenia się dla zajęć w zakresie umiejętności, wskazując na kontekstualny charakter dyscyplin innych niż te, do których przyporządkowano kierunek: „student potrafi zinterpretować utwór literacki w kontekście kulturowym, wykorzystując metody etnologiczno-literackie oraz dokonać analizy i interpretacji literacko-etnologicznej tekstu, uwzględniając konteksty historyczne”. Na pierwszym stopniu z kolei efekty uczenia się dla zajęć *literatura w perspektywie antropologii kultury* są już mniej jednoznacznie, wskazując na odniesienia do nauk o kulturze i religii: student potrafi „stosować perspektywę antropologiczno-kulturową zarówno w ramach swoich badań, jak i komunikując się na forach naukowych w odniesieniu do literaturoznawstwa; analizować i interpretować utwory literackie czerpiąc inspirację ze współczesnych teorii i tendencji badawczych w antropologii kultury”. Niespójności w koncepcji kształcenia przekładają się również na uchybienia w koncepcji dyplomowania, tj. na brak wskazania dyscyplin, w których prace mają powstawać w zasadach dyplomowania dla kierunku (zob. kryterium 3). Np. nazwa i zakres *antropologiczno-kulturowego seminarium licencjackiego*, które „służy pogłębianiu wiedzy na temat metod i strategii badania literatury w powiązaniu z innymi dziedzinami kultury i sztuki (m.in. teorią kultury, antropologią, etnografią, estetyką, naukami społecznymi, filmem, sztukami plastycznymi etc.)”, sugerują powiązanie dyplomowania z dyscypliną nauki o kulturze i religii, do której kierunek na pierwszym stopniu nie został przyporządkowany –

w przeciwieństwie do seminarium magisterskiego, w którego sylabusie, mimo przyporządkowania kierunku na drugim stopniu do trzech dyscyplin, pojawia się jednoznaczny zapis (choć mylący dyscypliny z dziedzinami): „Temat i treść pracy magisterskiej powinny zawierać się w jednej z dwóch dziedzin: literaturoznawstwa lub językoznawstwa”.

Tych niekonsekwencji, niekoherencji lub nieprecyzyjnych zapisów w opisach koncepcji i celów kształcenia, powiązaniach efektów uczenia się z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek czy mających przełożenie na cele i efekty sformułowane dla zajęć, jest zbyt wiele, by móc uznać je za przypadkowe omyłki. Dla kierunku opracowano zatem nie w pełni precyzyjną koncepcję i cele kształcenia. Nie zawsze też pozostaje z nimi w zgodzie przyporządkowanie kierunku do wskazanych dwóch lub trzech (w zależności od poziomu) dyscyplin naukowych. Nie jest do końca jasne czy wszystkie dyscypliny, które zostały wymienione w ogólnych efektach uczenia się i przyporządkowane do charakterystyki WG, stanowią jego teoretyczne podstawy, a ich katalog jest zmienny i różny, w zależności od miejsca opisu kierunku.

Sformułowane dla kierunku ogólne efekty uczenia się nie w pełni zatem odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych i – podobnie jak koncepcja kształcenia – wskazują raz na równorzędny, innym razem na subsydiarny charakter dyscyplin innych niż literaturoznawstwo i językoznawstwo na pierwszym oraz literaturoznawstwo, językoznawstwo i nauki o religii i kulturze na drugim stopniu studiów. W rezultacie otrzymujemy sformułowania efektów uczenia się, które albo niewłaściwie odnoszą się do charakterystyk PRK o kodzie WG, albo – założywszy, że odniesienie jest poprawne – nie potwierdzają przyporządkowania do wskazanych dla danego poziomu dyscyplin.

W przeciwieństwie do ogólnych efektów uczenia się dla kierunku, założone dla niego na pierwszym stopniu cele kształcenia nie zawsze odnoszą się do właściwego poziomu kompetencji opisanych w charakterystykach Polskiej Ramy Kwalifikacji. Z ich opisu dla studiów pierwszego stopnia nie wynika, że studenci osiągną wiedzę na poziomie zaawansowanym, np. „1. Przekazanie podstawowej wiedzy w zakresie historii literatury polskiej i powszechnej; 2. Przekazanie podstawowej wiedzy w zakresie językoznawstwa, komunikacji społecznej oraz wiedzy o języku polskim; 3. Przekazanie podstawowej wiedzy w zakresie poetyki, teorii literatury oraz najważniejszych metodologii badań literackich i kulturowych; 4. Przekazanie podstawowej wiedzy na temat współczesnych nurtów i tendencji w naukach humanistycznych i społecznych, a także w naukach o kulturze i sztuce; 5. Przekazanie podstawowej wiedzy na temat analizy i interpretacji dzieł literackich, innych rodzajów sztuk oraz szeroko pojętych zjawisk kulturowych”. Cele kształcenia na stopniu drugim nakierowane są natomiast „na przekazanie pogłębionej i usystematyzowanej wiedzy”, zgodnie z właściwym poziomem kompetencji opisany w charakterystykach PRK. **Rekomenduje się** sformułowanie celów kształcenia dla kierunku na pierwszym stopniu studiów zgodnie z 6 poziomem kompetencji PRK.

Koncepcja i cele kształcenia oraz treści programowe na kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa pozostają w związku z prowadzonymi w Jednostce badaniami naukowymi w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Badania te obejmują m.in. dawną i współczesną literaturę polską i powszechną, językoznawstwo i komunikację interpersonalną, naukę o języku, najnowsze tendencje w humanistyce (tzw. „nowa humanistyka” i humanistyka 2.0 oraz studia kulturowe), współczesne nurty w badaniach literackich (m.in. kulturowa teoria literatury, filozofia literatury, *gender studies*, krytyka feministyczna, antropologia literatury, literatura w perspektywie etnologii, studia nad kulturą wizualną, *animal studies*, geopoetyka, studia nad pamięcią kulturową, badania nad późnonowoczesnymi i ponowoczesnymi formami podmiotowej autokreacji, studia nad afektami). Tym samym proponowane w programie studiów zajęcia pozwalają

osiągać założone cele kształcenia. Dotyczy to w szczególności autorskich kursów ćwiczeń i konwersatoriów oraz seminariów licencjackich i magisterskich, na których nauczyciele akademicy realizują swoje autorskie projekty badawcze, włączając w nie także osoby studiujące.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i zakładają przekazywanie wiedzy na temat instytucji kultury i współczesnego życia kulturalnego, naukowego i artystycznego, kształcenie umiejętności rozumienia i krytycznej oceny zachodzących procesów kulturowych absolwentów, a także ich aktywnego, sprawczego wpływu na kierunek dokonujących się współcześnie zmian. Absolwenci polonistyki antropologiczno-kulturowej zyskują szeroką orientację we współczesnej kulturze i sztuce, mają znajomość specyfiki nowych mediów oraz reguł komunikacji społecznej, a także ekonomicznych, społecznych i kulturowych uwarunkowań działalności naukowej, artystycznej i kulturalnej, posiadają umiejętność przygotowania, zredagowania oraz edytowania różnogatunkowych tekstów (użytkowych, promocyjnych, informacyjnych, szkoleniowych czy popularyzatorskich), mogą także sprawdzić się jako współtwórcy życia kulturalnego w swoim otoczeniu społecznym, do czego przygotowują ich m.in. praktyki odbywane w instytucjach kultury i wydawnictwach. Tak określone kompetencje, obejmujące także poszukiwane przez pracodawców kompetencje miękkie, jak np. umiejętność pracy w zespole, zdobywania informacji, zdolność samodzielnej oceny sytuacji i komunikowania się, umiejętność definiowania i rozwiązywania problemów oraz argumentowania, dobrze odzwierciedlają potrzeby współczesnego rynku pracy, szczególnie w zawodach związanych ze sferą kulturalną, naukową, medialną czy wydawniczą, zaś rosnąca rola informacji oraz komunikacji interpersonalnej powoduje coraz większe zapotrzebowanie na sprawnie funkcjonujących w społeczeństwie informacyjno-medialnym filologów.

Koncepcja i cele kształcenia na polonistyce antropologiczno-kulturowej oraz będący ich rezultatem program studiów zostały opracowane w gronie odpowiedzialnych za kierunek pracowników badawczo-dydaktycznych (m.in. kierowników katedr, których pracownicy prowadzą zajęcia na kierunku), we współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz z uwzględnieniem opinii studentów (w szczególności przedstawicieli Samorządu Studenckiego). Z inicjatywy interesariuszy wewnętrznych nastąpiły zmiany dotyczące ujednolicenia punktacji ECTS oraz dostosowania nazw prowadzonych zajęć do treści programowych i celów uczenia się. Nauczyciele akademicy zaproponowali włączenie do programu studiów autorskich kursów z zakresu historii literatury polskiej oraz zwiększenie liczby zajęć do wyboru, podkreślających antropologiczno-kulturowy charakter kierunku, a obowiązkowe kursy językoznawcze zastąpiono kierunkowymi opcjami językoznawczymi do wyboru, w większym stopniu uwzględniającymi antropologiczno-kulturową perspektywę w badaniach nad językiem. Zmiany te były konsultowane z przedstawicielami środowiska studenckiego podczas zebrań komisji i wydziałowych zespołów jakościowych. Z inicjatywy studentów zmieniono także koncepcję i nazwę *antropologiczno-kulturowego seminarium licencjackiego*, którego tematyka została ściśle powiązana z kulturowo-antropologicznym sprofilowaniem kierunku. W odpowiedzi na sugestie przedstawicieli pracodawców związanych ze wzmocnieniem antropologiczno-kulturowego charakteru kierunku w odróżnieniu od tradycyjnie rozumianej polonistyki, wprowadzono dodatkowe 30-godzinne zajęcia *opcja kierunkowa antropologiczno-kulturowa*. Odpowiadając zaś na potrzebę podniesienia kwalifikacji studentów w zakresie redagowania i podstaw edycji tekstów, ważnych zwłaszcza podczas odbywania praktyk zawodowych w wydawnictwach i innych instytucjach kultury, dokonano modyfikacji koncepcji i celów kształcenia zajęć *nauki pomocnicze*, zwiększając ich wymiar godzinowy i punktowy oraz zmieniając nazwę na *nauki pomocnicze oraz podstawy edycji tekstu*.

Program studiów na ocenianym kierunku w niewielkim stopniu uwzględnia nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania. W ofercie zajęć do wyboru na studiach drugiego stopnia znajdują się *główne problemy estetyki współczesnej*, których tematyka dotyczy m.in. wirtualnej rzeczywistości, a w trybie e-learningu odbywają się obowiązkowe zajęcia *bezpieczeństwo i higiena kształcenia*.

Efekty uczenia się określone dla kierunku *polonistyka antropologiczno-kulturowa* zasadniczo pozostają w zgodzie z założoną koncepcją i celami kształcenia odpowiednio dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim i uwzględniają specyfikę kierunku. Zastrzeżenie dotyczy opisanego wyżej niewłaściwego powiązania niektórych efektów uczenia się z charakterystykami PRK o kodzie WG w odniesieniu do wymienionych w opisach efektów dyscyplin, do których kierunek nie został przyporządkowany, a które pełnią funkcję subsydiarną w programie studiów: np. na pierwszym stopniu dotyczy to wiedzy o kulturze, socjologii, etnologii, estetyki czy medioznawstwa: „absolwent zna i rozumie współczesne tendencje w humanistyce, posiada podstawową wiedzę z zakresu wiedzy o kulturze, antropologii kultury, socjologii, etnologii, estetyki i medioznawstwa oraz ich interdyscyplinarnych związków z problematyką literackiego przedstawiania; zna i rozumie w stopniu zaawansowanym metody badania, analizy i interpretacji dzieł literackich w kontekście innych dyscyplin i sztuk, a także metody analizy i interpretacji sztuki teatralnej i performatywnej, dzieł sztuki wizualnej oraz dzieł muzycznych” (W02); na drugim stopniu z charakterystyką o kodzie WG powiązано bardzo szeroko „współczesną humanistykę i nauki społeczne”: „absolwent zna i rozumie główne kierunki rozwoju współczesnej humanistyki i nauk społecznych oraz metody analizy i interpretacji tekstów literackich i kulturowych w kontekście ich wzajemnych relacji inter- i transdyscyplinarnych” (W03). Jednocześnie wskazanie na „podstawową wiedzę z zakresu wiedzy o kulturze, antropologii kultury, socjologii, etnologii, estetyki i medioznawstwa” na pierwszym stopniu przeczy odniesieniu do charakterystyki PRK o kodzie WG także poprzez nieuwzględnienie zaawansowanego poziomu wiedzy.

W pozostałych przypadkach efekty uczenia się na ocenianym kierunku są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, odnosząc się na studiach pierwszego stopnia do zaawansowanej, a na studiach drugiego stopnia do pogłębionej wiedzy. W efektach uczenia się uwzględniono także pełen zakres kompetencji określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji, zarówno z obszaru wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych.

Ogólne efekty uczenia się dla ocenianego kierunku w sposób specyficzny opisują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów. Zostały one uszczegółowione przez efekty sformułowane dla zajęć lub grup zajęć, określone dla obu poziomów studiów w sposób specyficzny dla dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek, a także pozostają w zgodzie z obecnym stanem wiedzy w tych dyscyplinach i z zakresem działalności naukowej prowadzonej w Uczelni. Najważniejsze efekty uczenia się dotyczą zagadnień związanych z wiedzą w zakresie historii oraz najnowszej literatury polskiej i powszechnej, językoznawstwa, komunikacji społecznej oraz wiedzy o języku polskim, poetyki, teorii literatury oraz najważniejszych metodologii badań literackich i kulturowych, kulturowej teorii literatury oraz najbardziej aktualnych metodologii badań humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem badań literackich i kulturowych.

W przypadku zajęć wielosemestralnych Uczelnia zdefiniowała wspólne efekty uczenia się bez uwzględnienia progresu kompetencji między semestrami. Dotyczy to np. zajęć historycznoliterackich, w tym *literatury staropolskiej* czy *literatury polskiej po 1989 roku*, poetyki realizowanej przez cztery semestry, dwusemestralnej *gramatyki opisowej języka polskiego*, trzysemestralnych zajęć z *literatury w perspektywie antropologii kultury* czy *literatury w perspektywie etnologicznej*, dwusemestralnych

zajęć *antykw i Biblia w kulturze* i in. Przykładowo student kursu *literatury polskiej po 1989 roku* na drugim stopniu już po ukończeniu pierwszego z dwóch semestrów zna „najważniejsze zjawiska literackie i utwory literatury polskiej po roku 1989” oraz „filozoficzne, kulturowe i ekonomiczne podstawy przemian twórczości artystycznej ostatniego trzydziestolecia”, a także potrafi „interpretować poszczególne zjawiska i teksty literackie i postrzegać je w kontekście całej współczesnej kultury” oraz „wskazać i uzasadnić przemiany języka artystycznego w literaturze polskiej XX i XXI wieku”, w wyniku czego zaliczenie pierwszego semestru można uznać za poświadczenie osiągnięcia wszystkich założonych dla zajęć efektów uczenia się.

Efekty uczenia się na pierwszym stopniu uwzględniają kształtowanie umiejętności badawczych studenta, który według 6 i 7 poziomu PRK powinien umieć wykorzystać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz (innowacyjnego) wykonywania zadań przez właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji (oraz twórczej ich interpretacji), a także dobierać oraz stosować właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne. Absolwent studiów pierwszego stopnia potrafi „formułować i rozwiązywać problemy badawcze oraz prowadzić pod kierunkiem opiekuna naukowego prace badawcze na podstawowym poziomie przy zastosowaniu metodologii i narzędzi analityczno-opisowych właściwych dla literaturoznawstwa i studiów literackich o orientacji antropologiczno-kulturowej [...]” (U02), a także „korzystać z materiałów źródłowych, pomocy naukowych, informatycznych baz danych, gromadzić materiał badawczy i dokonywać selekcji informacji potrzebnych do realizacji własnych zadań naukowych, organizacyjnych i popularyzatorskich”, „samodzielnie przygotowywać i przedstawiać typowe wystąpienia pisemne i ustne na różnych poziomach złożoności” czy „planować i organizować własną pracę badawczą oraz współdziałać z innymi osobami w przygotowywaniu i realizowaniu projektów oraz zadań zespołowych w zakresie właściwym dla kierunku studiów”; na drugim zaś stopniu „absolwent potrafi formułować i rozwiązywać bardziej złożone problemy badawcze oraz prowadzić pod kierunkiem opiekuna naukowego prace badawcze na zaawansowanym poziomie przy zastosowaniu specjalistycznych metodologii oraz narzędzi analityczno-opisowych właściwych dla literaturoznawstwa i studiów literackich o orientacji antropologiczno-kulturowej, poszukując oryginalnych, innowacyjnych sposobów ich wykorzystania”, a także „samodzielnie przygotowywać i przedstawiać oryginalne, specjalistyczne wystąpienia pisemne i ustne o różnym stopniu złożoności”. Brakuje jednak wskazania na umiejętność formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych. **Rekomenduje się** uzupełnienie i wzmocnienie tych umiejętności badawczych w opisie efektów uczenia się na pierwszym i drugim stopniu.

Efekty uczenia się na obu stopniach studiów uwzględniają kompetencje społeczne warunkujące działalność badawczą, wskazując na „gotowość do krytycznej oceny nabytej wiedzy”, „zdolność krytycznej oceny własnych kompetencji, a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów poznawczych i praktycznych gotów jest poszukiwać wsparcia i pomocy specjalistów oraz uczestniczyć w działaniach zespołowych na rzecz rozwiązywania tych problemów”.

Kierunkowe efekty uczenia się zakładają osiągnięcie umiejętności komunikowania się w języku obcym na wymaganych przepisami prawa poziomach: absolwent pierwszego stopnia potrafi posługiwać się wybranym językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, a absolwent drugiego stopnia – wybranym językiem obcym na poziomie B2+.

Efekty uczenia się są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Zastrzeżenie dotyczy silnego rozbudowania niektórych ogólnych efektów uczenia się, np.

cytowany wyżej efekt uczenia się W02 na pierwszym stopniu czy wielokrotnie złożony efekt U04 na drugim stopniu: „absolwent potrafi samodzielnie przygotowywać i przedstawiać oryginalne, specjalistyczne wystąpienia pisemne i ustne o różnym stopniu złożoności, dostosowane do różnych grup odbiorców; prowadzić debaty i dyskusje, formułować i uzasadniać własne opinie o możliwie dużym stopniu oryginalności; rozumieć i uwzględniać w dyskusji odmienne racje i punkty widzenia; dokonywać krytycznej oceny sądów oraz polemizować z nimi za pomocą racjonalnej argumentacji; oceniać i korygować od strony merytorycznej i językowej poprawność wypowiedzi pisemnych i ustnych” lub W05: „absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym kompleksowy i wieloaspektowy charakter kultury współczesnej; metody analizy i interpretacji tekstów literackich w kontekście innych sztuk i dyscyplin; złożony charakter relacji pomiędzy zjawiskami literackimi, kulturowymi i społecznymi; posiada pogłębioną i usystematyzowaną wiedzę pozwalającą na prowadzenie badań o charakterze interdyscyplinarnym”. **Rekomenduje się** rezygnację z nadmiernie rozbudowanej, wielokrotnie złożonej struktury efektów uczenia się.

Również efekty uczenia się zawarte w sylabusach dla poszczególnych zajęć potwierdzają możliwość stworzenia systemu ich weryfikacji dzięki określeniu zakresu wiedzy i umiejętności do opanowania, np. po zajęciach z *gramatyki opisowej języka polskiego* na pierwszym stopniu „student ma wiedzę na temat struktury i funkcji języka polskiego”, „zna podstawową terminologię językoznawczą”, „ma wstępną wiedzę na temat społecznego i geograficznego zróżnicowania języka”, a po *warsztatach krytycznych* na drugim stopniu potrafi „napisać tekst krytycznej interpretacji dzieła literackiego, z uwzględnieniem specyfiki różnych gatunków wypowiedzi krytycznoliterackiej (noty krytycznej, recenzji, polemiki, pamfletu, felietonu, eseju, szkicu krytycznego, głosu w debacie krytycznej)”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, ale nie w pełni mieszczą się w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo na pierwszym stopniu oraz literaturoznawstwo, językoznawstwo i nauki o kulturze i religii na drugim stopniu, do których kierunek jest przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w wymienionych dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, są także zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, wskazując (podobnie jak koncepcja kształcenia) na równorzędny, niesubsydiarny charakter dyscyplin innych niż literaturoznawstwo i językoznawstwo na pierwszym oraz literaturoznawstwo, językoznawstwo i nauki o religii i kulturze na drugim stopniu studiów.

Efekty uczenia się opisują w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu. W przypadku zajęć wielosemestralnych efekty uczenia się nie wykazują progresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niepełnej spójności koncepcji kształcenia w powiązaniu z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek i które stanowią podstawy teoretyczne kształcenia;
2. powiązania z charakterystykami PRK o kodzie WG wiedzy w zakresie dyscyplin innych niż te, do których jest przyporządkowany kierunek;
3. braku określenia/wskazania progresu w efektach uczenia się po zakończeniu każdego semestru nauki w przypadku zajęć wielosemestralnych na obu poziomach studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Sformułowanie w opisie ocenianego kierunku na pierwszym stopniu studiów celów kształcenia zgodnie z 6 poziomem kompetencji PRK.
2. Uzupełnienie i wzmocnienie opisu umiejętności badawczych w efektach uczenia się na pierwszym i drugim stopniu.
3. Ograniczenie nadmiernie rozbudowanej, wielokrotnie złożonej struktury efektów uczenia się.

Zalecenia

1. Uspójnienie koncepcji kształcenia w powiązaniu z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek i które stanowią podstawy teoretyczne kształcenia.
2. Powiązanie z charakterystykami PRK o kodzie WG wiedzy w zakresie tych tylko dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek.
3. Określenie progresu w efektach uczenia się po zakończeniu każdego semestru nauki w przypadku zajęć wielosemestralnych na obu poziomach kształcenia.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się, określonymi dla kierunku i zajęć oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i wyniki działalności naukowej uczelni w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo (na pierwszym i drugim stopniu) oraz nauki o kulturze i religii (na drugim stopniu), do których przyporządkowano kierunek studiów: obejmują znajomość historii literatury polskiej i powszechnej, poetyki i teorii literatury, wiedzę o języku i komunikacji, a także filozofię literatury, kulturową teorię literatury, dawne i współczesne teorie wiedzy, wiedzę o języku, teorię komunikacji i antropologię słowa, umożliwiając absolwentom osiągnięcie kompetencji

określonych w charakterystykach o kodzie WG. Treści te zostają uzupełnione zagadnieniami z zakresu innych dyscyplin, ważnych dla koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów, do których kierunek nie został przyporządkowany: dotyczą one wiedzy z zakresu teorii kultury (na pierwszym stopniu), uwzględniającej najnowsze transdyscyplinarne tendencje w literaturoznawstwie, a także historii filozofii czy problemów estetyki współczesnej, antropologii kultury, etnologii, nauk o sztuce (interpretacja dzieł sztuki teatralnej i performatywnej, muzyki i fonosfery dzieł sztuki wizualnej czy dzieła filmowego), nauki o komunikacji społecznej i mediach (zagadnienia dotyczące życia literackiego i instytucji kultury), nauki o zarządzaniu i jakości czy zarządzania kulturą. Treści te, sformułowane w sylabusach do zajęć, są zgodne z efektami uczenia się określonymi dla kierunku oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i wyniki działalności naukowej uczelni, wskazując na ich kontekstualny charakter, subsydiarny wobec nadrzędnej refleksji literaturoznawczej, językoznawczej, a na drugim stopniu – także kulturoznawczej i w tym aspekcie zapewniają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się dla kierunku. Zarazem jednak uwyrażnia się opisana w kryterium 1 niespójność w koncepcji kształcenia, wynikająca z powiązania kontekstowo traktowanych treści programowych i efektów uczenia się w zakresie wymienionych dyscyplin (do których nie jest przyporządkowany kierunek) z charakterystykami PRK o kodzie WG. Treści programowe dla polonistyki antropologiczno-kulturowej są zatem kompleksowe i specyficzne dla zajęć lub grup zajęć tworzących program studiów oraz umożliwiają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się z zastrzeżeniem dotyczącym treści z zakresu nauk o sztuce, etnologii, antropologii kultury czy nauk o komunikacji społecznej i mediach, które – wbrew odniesieniom w efektach uczenia się – nie umożliwiają studentom osiągnięcia kompetencji określonych w charakterystykach PRK o kodzie WG.

Treści programowe zapewniają uzyskanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie metodologii badań w dyscyplinach literaturoznawstwo, językoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii (na drugim stopniu studiów), traktując inne dyscypliny (np. etnologię i antropologię kulturową czy nauki o sztuce) jako istotne, ale zarazem uzupełniające kluczowe dla kierunku dyscypliny o dodatkowe perspektywy badawcze, służące specyficznemu, transdyscyplinarnemu sprofilowaniu badań nad tekstami literackimi. Zapewniają one osiągnięcie umiejętności szczególnie powiązanych z kształtowaniem warsztatu badawczego odpowiedniego dla dobranych dla kierunku dyscyplin naukowych.

W przypadku zajęć wielosemestralnych treści programowe nie zostały przyporządkowane do poszczególnych semestrów, podobnie jak efekty uczenia się (zob. kryterium 1). Treści programowe, choć potwierdzają progres wiedzy, umiejętności i kompetencji oczekiwanych od studentów w trakcie danych zajęć, nie wskazują jednocześnie, jakie konkretne umiejętności czy wiedza są oczekiwane i weryfikowane po każdym semestrze zajęć. Np. na zajęciach z *poetyki z elementami teorii literatury* na pierwszym stopniu studenci w kolejnych czterech semestrach realizują zagadnienia z sześciu dużych obszarów tematycznych: stylistyki (m.in. środki brzmieniowe, leksykalne, słowotwórcze, składniowe, semantyczne itd.), wersyfikacji (m.in. metryka, podstawowe pojęcia wiersza, systemy wersyfikacyjne, strofika), genologii (m.in. rodzaj, gatunek, odmiana gatunkowa, liryka, epika, dramat), kompozycji (m.in. świat przedstawiony, fikcja literacka), a także analizy i interpretacji dzieła literackiego oraz podstaw teorii literatury; na zajęciach *antropologia słowa* na drugim stopniu, trwających dwa semestry, realizowanych jest w sumie 18 zagadnień tematycznych, trafnie i szczegółowo określonych. W obu przypadkach treści nie zostały powiązane z poszczególnymi semestrami zajęć, co utrudnia ich weryfikację w kolejnych semestrach.

Czas trwania studiów i nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ich ukończenia określone zostały prawidłowo i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia

się. W większości przypadków nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć został oszacowany poprawnie i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zastrzeżenia budzi niska wycena punktowa wykładów historycznoliterackich na pierwszym stopniu, np. *historia literatury polskiej 1918-1945* czy *historia literatury polskiej 1945-1989* nie zakładają w ogóle pracy własnej studenta (dwa semestry po 30 h, każdy po 1 ECTS), mimo iż wykłady te kończą się w kolejnych semestrach zaliczeniem i egzaminem, wymagającym również samodzielnego przygotowania studenta (np. zapoznania się z bogatą literaturą zawartą w sylabusie). W sylabusach do niektórych zajęć znajdują się błędy rachunkowe, wskazujące na niewłaściwe przeliczenia nakładu pracy studenta na liczbę punktów ECTS, np. obciążeniu pracą studenta na zajęciach *antyk i Biblia w kulturze*, realizowanych w dwóch semestrach, które zostało oszacowane raz na 100 h, a raz na 60 h, przypisano za każdym razem po 3 ECTS; *współczesne praktyki wiedzy* na drugim stopniu, którym przypisano 4 ECTS za 30 h, przewidują 125 h nakładu pracy w drugim semestrze (w pierwszym semestrze nakład pracy jest poprawnie oszacowany – 115 h / 4 ECTS); *literatura w perspektywie etnologicznej* – nakład pracy 70 h / 2 ECTS; *literatura polska po 1989 roku* (ćwiczenia) – 70 h / 2 ECTS; *opcja historycznoliteracka. literatura oświecenia i romantyzmu* – w jednym semestrze 60 h / 3 ECTS, w drugim – 120 h / 3 ECTS; *antropologia słowa* – w dwóch semestrach raz 60 h / 3 ECTS, raz 90 h / 3 ECTS (w tym drugim przypadku przeliczenie poprawne). Generalnie przyjęty na kierunku co do zasady równy podział punktów ECTS między semestry w odniesieniu do zajęć wielosemestralnych nie zawsze znajduje potwierdzenie w zawartych w sylabusach bilansach punktów ECTS dla poszczególnych semestrów, wskazując na różne obciążenia pracą studenta.

Nieprawidłowość dotyczy braku oszacowania pracy własnej studenta na zajęciach z *języka obcego nowożytnego*. W programie studiów zajęcia te zostały rozplanowane na cztery semestry, przy czym w trzech semestrach studenci, realizując zajęcia i osiągając efekty uczenia się, nie otrzymują punktów ECTS odpowiadających poniesionemu przez nich w danym semestrze nakładowi pracy, a punkty zostają w całości przypisane do semestru czwartego. Podobnie jest na studiach drugiego stopnia, gdzie lektorat *języka obcego nowożytnego* realizowany jest w dwóch semestrach, ale punkty zostają przypisane dopiero w semestrze drugim. Rozwiązanie to nie pozwala na uwzględnienie nakładu pracy studenta w poszczególnych semestrach i jest niekorzystne dla osób przerywających lub wznawiających kształcenie, nie zapewnia także możliwości uznawalności efektów uczenia (przepisania punktów ECTS) przy przenoszeniu się na inną uczelnię w sytuacji, gdy student przerywa studia przed ukończeniem kursu języka obcego.

Zgodnie z wyjaśnieniami Uczelni, na kierunku przyjęto zasadę „dostosowania punktacji ECTS do obowiązujących limitów (60 punktów ECTS na każdy rok)”, co skutkuje niekiedy mechanicznym rozkładem punktacji zajęć, uzasadnianym koniecznością równomiernego rozkładu punktów między semestry, nie zawsze zaś wynika z szacowania realnego nakładu pracy studentów. Z kolei kumulacja punktów ECTS za zajęcia z *języka obcego nowożytnego* w ostatnim, czwartym semestrze realizacji lektoratu na pierwszym stopniu wymusza kolejne przesunięcia w programie studiów: np. „przeniesienie zajęć z *zasad skutecznej komunikacji interpersonalnej i zarządzania kulturą* z III roku na II rok (w semestrze VI pojawia się bowiem teraz skumulowane 8 punktów ECTS za lektorat języka obcego z czterech semestrów)”. Równomierny nakład pracy studentów w poszczególnych semestrach jest z pewnością dobrą praktyką, ale powinien być powiązany z rzeczywistym nakładem pracy studenta i nie powinien zastępować merytorycznego uzasadnienia.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz przeznaczona na poszczególne

zajęcia lub grupy zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Również sekwencja zajęć lub grup zajęć nie budzi zastrzeżeń. Zajęcia prowadzone są w różnych formach: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, lektoratów, seminarium i praktyk, odpowiadających celom zajęć i określonych dla nich efektem uczenia się. Udział poszczególnych form zajęć w programie studiów jest zrównoważony i gwarantuje osiągnięcie założonych efektów uczenia się, z zastrzeżeniem dotyczącym relatywnie wysokiego procentowego udziału formy wykładu na drugim stopniu studiów (ponad 60%). Biorąc pod uwagę niewielką stosunkowo liczbę studentów na drugim stopniu, **rekomenduje się** zwiększenie udziału aktywizujących form realizacji zajęć. Program studiów polonistyki antropologiczno-kulturowej przewiduje zajęcia do wyboru, pozwalające studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Do zajęć tych na pierwszym stopniu Uczelnia zaliczyła zajęcia fakultatywne wymiarze 75 punktów ECTS, w tym seminarium licencjackie za 14 ECTS, lektorat za 8 ECTS, cztery *opcje kierunkowe antropologiczno-kulturowe*, w tym obowiązkowo jedną *opcję kierunkową antropologiczno-kulturową językoznawczą* (np. *interpretacja dzieła sztuki wizualnej; interpretacja dzieła filmowego; Histerie, melancholie, transgresje. Reprezentacje kobiecego szaleństwa w literaturze i kulturze; Animal studies – wybrane zagadnienia w ujęciu kulturowym i literackim; opcja językoznawcza. Człowiek w języku i dyskursie – dawnym i współczesnym*) za 12 ECTS, jeden z czterech kursów *literatury powszechnej* (np. *literatura powszechna XVIII-XIX wieku czy literatura powszechna XIX-XX wieku*) za 8 ECTS oraz historycznoliterackie „kursy autorskie” w sumie za 33 ECTS.

Zastrzeżenia budzi włączanie do grupy zajęć do wyboru „kursów autorskich” z historii literatury na pierwszym stopniu. Studenci mogą wybierać w każdym semestrze jedno z trzech oferowanych im zajęć historycznoliterackich o takiej samej nazwie, np.: *literatura staropolska – ćwiczenia. Kurs autorski A; literatura staropolska – ćwiczenia. Kurs autorski B; literatura staropolska – ćwiczenia. Kurs autorski C*. Zgodnie z intencją Uczelni są to: „ćwiczenia w formule autorskiej: każda grupa z innym prowadzącym i nieco innym sylabusem, co spowoduje, że zajęcia te – do tej pory liczone jako obowiązkowe – można będzie potraktować jako fakultatywne, bo studenci będą mogli wybrać grupę i prowadzącego spośród trzech lub dwóch propozycji na podstawie dostępnych sylabusów”. Wątpliwości budzi jednak realne zróżnicowanie tych sylabusów. Efekty uczenia się sformułowane w dla poszczególnych kursów autorskich są tożsame, a treści programowe w większości przypadków pozostają niemal identyczne lub bardzo zbliżone, różniąc się czasami jedynie stylistycznym opracowaniem lub peryfrastycznym ujęciem tych samych zagadnień, np. *historia literatury polskiej 1918-1945* czy *Historia literatury polskiej 1945-1989*. W tym drugim przypadku kurs A obejmuje: „1. Poezja polska w okresie 1945-1989 (poezja jako zapis doświadczeń historycznych i egzystencjalnych; przedstawiciele powojennych generacji poetyckich; analizy wybranych utworów) 2. Proza polska w okresie 1945-1989 (Holokaust, II wojna światowa, powojenne przemiany społeczno-polityczne w prozatorskim zwierciadle; nurt chłopski) 3. Eseistyka i krytyka polska w okresie 1945-1989 (dyskusje wokół wybranych tematów „polskiej szkoły eseju”; spory programowe i krytycznoliterackie) 4. Dramat polski w okresie 1945-1989 (Gombrowicz, Mroźek, Różewicz)”; Kurs B: „1. Poezja polska w okresie 1945-1989 (problematyka „poezji po Auschwitz”; filozoficzne zaplecze poezji; poezja w kontekście przemian politycznospołecznych) 2. Proza polska w okresie 1945-1989 (powieść, opowiadania, reportaż i literatura dokumentu osobistego jako zwierciadło przemian społeczno-politycznych; narracje i problematyka tożsamości). Eseistyka i krytyka polska w okresie 1945-1989 (fenomen „polskiej szkoły eseju”, problematyka tożsamości europejskiej, eseistyka wobec sztuk pięknych) 4. Dramat polski w okresie 1945-1989 (problematyka tożsamości w świecie „po śmierci Boga”, zmagania z „polską formą”, przemiany nowoczesnej estetyki)”; kurs C: 1. „Poezja polska

w okresie 1945-1989 (poezja wobec religii, historii i polityki; filozoficzne zaplecze poezji; problematyka „biegunów poezji”) 2. Proza polska w okresie 1945-1989 (powieść, opowiadania, reportaże i literatura dokumentu osobistego w kontekście przemian cywilizacyjnych i transformacji nowoczesnej tożsamości) 3. Eseistyka i krytyka polska w okresie 1945-1989 (fenomen „polskiej szkoły eseju”, dorobek krakowskiej szkoły krytyki) 4. Dramat polski w okresie 1945-1989 (dramaturgia Gombrowicza i Mrożka)”. W nielicznych tylko sylabusach występuje wyraźne zróżnicowanie i ukonkretnienie realizowanych treści, co dokumentuje autorskie, indywidualne podejście do ćwiczeń (np. kurs autorski *C literatury pozytywizmu czy literatury Młodej Polski*). W wielu przypadkach studenci nie mogą jednak wybierać pomiędzy zajęciami o różnej problematyce, a zatem zajęcia te nie można uznać za zajęcia do wyboru. Indywidualizacja ścieżki kształcenia powinna bowiem odnosić się do możliwości co najmniej wyboru treści programowych, a nie osoby prowadzącej zajęcia.

Taka realizacja koncepcji „kursów autorskich” jako zajęć wybieralnych nie umożliwia realnego wyboru zajęć na pierwszym stopniu, a tym samym program studiów na pierwszym stopniu nie gwarantuje wyboru zajęć w wymaganym wymiarze punktów ECTS, tj. nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.

Na drugim stopniu wymiar zajęć do wyboru Uczelnia określiła na 62 ECTS, wliczając w nie seminarium dyplomowe w wymiarze 35 ECTS, dwie *opcje historycznoliterackie* za 6 ECTS, dwie *opcje* za 6 ECTS (np. *stereotypy w kulturze; ponowoczesne kategorie interpretacyjne; język – myślenie – komunikacja*), jeden przedmiot kierunkowy w języku obcym za 5 ECTS (np. *Introduction to Translation Studies; Language Learning Strategies; Miłosz and Gombrowicz. The Dialectic of Belief and Unbelief*), zajęcia z dziedziny nauk społecznych za 6 ECTS oraz lektorat za 4 ECTS. Zastrzeżenia budzi wybór zajęć językowych, ponieważ studenci wybierają ten sam język na różnym poziomie ESOKJ: *English for Polish Studies B2+* lub *English for Polish Studies C1+*; jednak realna liczba punktów ECTS za zajęcia do wyboru, pomniejszona o punkty za lektoraty, nadal spełnia wymogi dla danego poziomu studiów.

Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek (literaturoznawstwo, językoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii) w wymaganym wymiarze, przekraczającym połowę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów. Liczba punktów przypisana grupom zajęć powiązanych z poszczególnymi dyscyplinami odpowiada proporcjom wynikającym z procentowego przyporządkowania kierunku do tych dyscyplin.

Program studiów obejmuje zajęcia przeznaczone na kształtowanie umiejętności językowych na poziomie B2 na studiach pierwszego stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia. Wymiar godzin oraz odpowiadająca im sumaryczna wartość punktów ECTS są odpowiednie dla uzyskania progresu w zakresie poziomu znajomości języka obcego; dodatkowo oprócz lektoratów studenci drugiego stopnia zobowiązani są zrealizować jeden z oferowanych kursów w języku obcym. Zastrzeżenie dotyczy sformułowanej wyżej nieprawidłowości związanej z nieprzyznawaniem punktów ECTS po każdym semestrze: mimo iż zajęcia z *języka obcego nowożytnego* zostały rozplanowane na cztery semestry studiów, cała pula punktów jest przypisana dopiero po zakończeniu cyklu. Oznacza to brak informacji zwrotnej dla studentów o postępach oraz szacowaniu nakładu pracy wyrażonego punktami ECTS dla poszczególnych etapów zajęć z lektoratu języka obcego.

Program studiów na ocenianym kierunku na obu poziomach kształcenia obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych, którym przypisano 5 pkt ECTS, spełniając tym samym wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie studiów. Na studiach pierwszego stopnia studenci realizują zajęcia *zarządzanie kulturą* (3 ECTS), *ochrona własności intelektualnej* (1 ECTS) oraz *współczesne życie literackie i instytucje kultury* (1,5 ECTS). Na drugim stopniu studenci realizują obecnie zajęcia z nauk

społecznych korzystając z kursów oferowanych przez inne kierunki na Wydziale Polonistyki oraz z oferty zajęć ogólnouczelnianych, a od roku akad. 2025/2026 uruchomione zostaną dedykowane studentom polonistyki antropologiczno-kulturowej zajęcia z *socjologii kultury* (6 ECTS).

Metody kształcenia wykorzystywane podczas zajęć na ocenianym kierunku są dobrane w sposób właściwy, zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności prowadzenie badań naukowych i osiągnięcie zakładanego poziomu znajomości języków obcych. Są różnorodne, nowoczesne i specyficzne oraz pozostają w zgodzie z określoną formą zajęć. Na wykładach korzysta się z wykładu konwencjonalnego, konwersatoryjnego czy wykładu z prezentacją multimedialną, ale także z analizy przypadków oraz analizy tekstów. Podczas zajęć prowadzonych w formie aktywizującej studentów wykorzystywana jest przede wszystkim dyskusja, burza mózgów, analiza przypadku, analiza tekstu, metoda projektu, gra dydaktyczna czy praca w grupach. Studenci w ramach przygotowania do zajęć zapoznają się z tekstami literackimi i teoretycznymi, które analizują podczas zajęć, wskazując główne tezy, sposoby argumentacji i związki z poznanymi teoriami, podczas moderowanej przez nauczyciela dyskusji formułują hipotezy interpretacyjne, uzasadniają dobór proponowanych kategorii analizy i perspektyw lektury, odnoszą się do kontekstów teoretycznych czy historycznoliterackich, budują też mapy idei i rekonstruują modele teoretyczne. Stosowane metody stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Jest to istotne zwłaszcza na seminarium, mającym na celu przygotowanie/włączenie studentów w prowadzenie działalności naukowej. Na lektoracie wykorzystywana jest analiza tekstów, metoda projektów, burza mózgów, dyskusja, rozwiązywanie zadań czy metody e-learningowe. W doborze metod zostały uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a także właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody dydaktyczne umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym także studentów z niepełnosprawnością oraz osób z trudnościami w obszarze zdrowia psychicznego, ze spektrum autyzmu, z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, z ADHD/ADD, z chorobami przewlekłymi, z niepełnosprawnością ruchową, niewidomych i słabowidzących, g/Głuchych i słabosłyszących, dla których został opracowany przez Centrum Dostępności UJ system usprawnień i dostosowań, obejmujących również modyfikację metod kształcenia. W ramach indywidualnej organizacji studiów student może uzyskać modyfikację sekwencyjnego systemu zajęć i egzaminów oraz formy zaliczeń i egzaminów czy dostosowanie do potrzeb rozkładu zajęć dydaktycznych lub wymiaru godzin zajęć dydaktycznych. Jedną z form indywidualizacji procesu kształcenia jest wprowadzany od niedawna program tutoringu, który zapewnia zarówno studentom o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych indywidualną opiekę merytoryczną tutora oraz wsparcie w realizacji efektów uczenia się.

Program studiów zakłada realizację praktyk zawodowych wyłącznie na studiach I stopnia. Efekty uczenia się zawarte w programie praktyk sformułowano w sposób wadliwy. Przyjęte zostały w większości w tym samym brzmieniu co efekty określone dla kierunku, tj. nie zostały właściwie uszczegółowione na poziomie zajęć. Przykładowo, w kategorii „Wiedza” sformułowano efekt o symbolu W1: (zna i rozumie) „znaczenie języka jako narzędzia przekazu wartości kulturowych i środka komunikacji społecznej oraz ma wiedzę na temat mechanizmów retorycznych i strategii komunikacyjnych; rozumie ich znaczenie w kontaktach interpersonalnych i wystąpieniach publicznych”, który niewłaściwie powiela efekt ogólny PAK_K1_W06. Problemem powiązany jest odniesienie tego efektu do charakterystyki WG PRK, więc nieprawidłowe założenie, że podczas

praktyk student rozwija wiedzę stanowiącą podstawy teoretyczne kierunku, co jest sprzeczne z założeniami koncepcji kształcenia.

Efekty praktyk zawodowych nie odnoszą się do żadnego konkretnego obszaru działalności zawodowej czy profilu zawodowego i nie można na ich podstawie zidentyfikować potencjalnego miejsca odbywania praktyk ani nawet czynności wykonywanych przez praktykanta. Najlepszym przykładem obrazującym ten problem jest efekt z kategorii umiejętności: (potrafi) „planować i organizować własną pracę oraz współdziałać z innymi osobami w przygotowywaniu i realizowaniu projektów oraz zadań zespołowych o charakterze kulturalnym w zakresie właściwym dla kierunku studiów (w tym także przedsięwzięć o charakterze transdyscyplinarnym) z wykorzystaniem najnowszej wiedzy oraz specjalistycznych narzędzi, pojęć, koncepcji teoretycznych i metodologii badawczych”, w którym nie uszczegółowiono zakresu prac i współdziałania praktykanta, charakteru projektów, jakimi się ma zajmować, ani zakresu wiedzy, typów narzędzi, jakimi ma się posłużyć.

Brak adekwatności efektów do przyjętego programu studiów i programów zajęć zorientowanych na przygotowanie do działalności zawodowej to kolejna nieprawidłowość zdiagnozowana w formułowaniu efektów praktyk – wpisują się w kształcenie w wielu możliwych obszarach, na różnych kierunkach studiów i nie są wystarczająco skorelowane z efektami osiąganymi w wyniku realizacji innych zajęć na kierunku. Dla przykładu, do typowych umiejętności praktycznych dotyczących: wyszukiwania informacji („potrafi wyszukiwać niezbędne informacje z najważniejszych opracowaniach z zakresu historii literatury polskiej, słownikach i bibliografiach oraz zasobach internetowych”, w programie zajęć *nauki pomocnicze i podstawy edycji tekstu*), zarządzania („potrafi zarządzać projektem, instytucją i organizacją, w programie zajęć *zarządzanie kulturą*), współpracy z innymi branżami („student/studentka zostaje wyposażony w praktyczne umiejętności i przygotowany do podjęcia w przyszłości współpracy z informatykami projektującymi narzędzia lingwistyczne...” w programie zajęć *współczesny warsztat polonisty – elektroniczne zasoby i narzędzia*) nie odnosi się żaden z efektów praktyk. Problemem powiązanym jest brak możliwości realizacji flagowego celu praktyk („weryfikacja w praktyce wiedzy zdobytej w procesie kształcenia, w tym z zakresu zarządzania kulturą”), gdyż nie jest jasne, jaką wiedzę podczas praktyk student weryfikuje (potwierdzają to nie tylko efekty, ale i treści programowe praktyk, o których będzie mowa później w ocenie).

Istotną wadą efektów dla praktyk jest również to, że żaden nich nie odnosi się do wykorzystywania w środowisku zawodowym języka polskiego, będącego przedmiotem studiów. Jedynie dwa z dziesięciu efektów, jeden w kategorii wiedzy, jeden w kategorii umiejętności, wspominają o bliżej nieokreślonym języku oraz sprawnościach językowych (pisaniu tekstów, dyskusowaniu), ale nie precyzują, o jaki język chodzi.

Katalog treści kształcenia dla praktyk nie umożliwia osiągnięcia przyjętych dla nich efektów uczenia się. Treści te to częściowo zmodyfikowane cele praktyk oraz informacje o miejscach realizacji praktyk, w tym o możliwości wyboru miejsca praktyk przez studenta. Nie wskazują zakresu wiedzy niezbędnej do osiągnięcia efektów, dla przykładu efektu: (zna i rozumie) „najważniejsze współczesne wyzwania cywilizacyjne, złożoność i różnorodność współczesnej kultury i życia społecznego (...)” oraz pozostałych. Należy również zauważyć, że Uczelnia nie zapewnia treści praktyk, które umożliwiałyby osiągnięcie kompetencji związanych z prowadzeniem badań naukowych, co nie jest zgodne z założeniami koncepcji kształcenia oraz ze specyfiką profilu ogólnoakademickiego kierunku.

Wymiar praktyk na ocenianym kierunku jest właściwy – umożliwia studentowi zapoznanie się ze środowiskiem pracy oraz pozwala zastosować w praktyce wiedzę i umiejętności zaplanowane w programie studiów – to 150 godzin praktyk i 5 ECTS, realizowane jednoetapowo. Umiejscowienie

praktyk w semestrze 6 jest bardzo dobrze uzasadnione – pozwala na weryfikację większości efektów osiągniętych w wyniku realizacji programu studiów w rzeczywistym środowisku zawodowym. Harmonogram realizacji praktyk jest więc właściwy.

Praktyki, z założenia, mogą odbywać się w szeroko rozumianych instytucjach kultury. W ostatnich latach były to najczęściej placówki muzealne, domy i centra kultury, biblioteki akademickie i publiczne, wydawnictwa, radio oraz fundacje i stowarzyszenia działające w sektorze kultury, tworzące czy upowszechniające kulturę w jej materialnych i niematerialnych przejawach. Co do zasady, takie wskazanie jest prawidłowe, ale niewystarczające. Z uwagi na brak sformalizowanych kryteriów doboru miejsc praktyk, w tym ich infrastruktury, dobór ten jest przypadkowy, a miejsca raz odzwierciedlają, a raz nie odzwierciedlają potrzeb programu studiów, raz umożliwiają, a raz nie osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Nieprawidłowość tę potwierdzają zaświadczenia z odbycia praktyk opisujące bardzo zróżnicowane zakresy i rodzaje czynności praktykanta. Czynności te obejmowały na przykład: koordynowanie działań promocyjnych w mediach społecznościowych, opracowanie i prezentację scenariusza zwiedzania obiektu, korespondencję dotyczącą rozliczeń finansowych, pomoc techniczną (obsługę widowni i mikrofonów), przygotowywanie baz danych i in.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk nie zostały właściwie zaprojektowane, a system oceny nie prowadzi do weryfikacji zakładanych dla praktyk efektów. Podstawą zaliczenia praktyk jest zaświadczenie opiekuna zakładowego zawierające informacje na temat zakresu obowiązku praktykanta oraz ogólną opinię na temat wykonywanej przez niego pracy. Żaden z tych dokumentów nie odnosi się do efektów uczenia się określonych w programie praktyk, nie ma więc możliwości prowadzenia ich oceny. Poza wymienionymi wyżej dokumentami, student obowiązany jest przedstawić arkusz samooceny zawierający pięć pytań odnoszących się do efektów uczenia się przyjętych dla praktyk i samodzielnie ocenić oraz wybrać, które kompetencje, umiejętności rozwinął podczas praktyk, a także zaznaczyć obszary wiedzy, które w wyniku realizacji praktyk poszerzył. W konsekwencji takiego podejścia, weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się polega wyłącznie na samoocenie studenta, a nie bierze w niej udziału ani opiekun zakładowy, ani osoba zaliczająca praktyki w Uczelni. Wadliwość wyżej opisanych narzędzi potwierdzają dokumenty praktyk, w których uwidoczniono zaliczone praktyki z oceną „bardzo dobry” zarówno w sytuacji osiągnięcia kompletu efektów, jak i wybiórczo, osiągnięcia różnych zestawów i różnych liczb efektów w poszczególnych kategoriach. Oznacza to, że nie wszyscy studenci zrealizowali program praktyk, gdyż nie osiągnęli kompletu efektów uczenia się, a pomimo tego, niezgodnie z założeniem w programie, uzyskali pozytywne zaliczenie tych zajęć.

Problemem powiązany jest brak opisu metod weryfikacji efektów uczenia się w sylabusie praktyk. Określono jedynie narzędzia w postaci wyżej opisanych dokumentów. W efekcie ani student, ani zaliczający praktyki nie otrzymuje informacji, w jaki sposób efekty uczenia się będą oceniane. Brak tutaj w szczególności typowej dla praktyk metody – obserwacji studenta w miejscu pracy i innych metod, właściwych dla poszczególnych kategorii efektów uczenia się. Nie określono również żadnych kryteriów jakościowych oceny praktyki i nie podano ich do wiadomości studentów w sylabusie.

Praktyki, zgodnie z zapisami w umowie o organizację praktyk zawodowych studentów, mogą być realizowane w indywidualnych przypadkach w formie zdalnej, o czym decydują strony umowy (praktykodawca i Uczelnia), dokumenty praktyk nie precyzują jednak warunków tej formy odbywania praktyk ani nie określają narzędzi i metod weryfikacji efektów uczenia się w takiej sytuacji. Co więcej, umowa ta dopuszcza również praktyki „w innej wspólnie ustalonej formie”, co nie jest zgodne

z zasadą zapisaną w Ustawie, że to Uczelnia ustala program studiów, w tym opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się.

Wobec nieprawidłowości opisanych powyżej, a w szczególności z uwagi na zdiagnozowany brak wpływu osoby zaliczającej praktyki na weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów, dokonywana przez opiekuna praktyk ocena nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Opiekunowie zakładowi praktyk wyznaczani są przez zakład pracy. Uczelnia nie określiła kryteriów jakościowych doboru takich osób, więc ma on charakter przypadkowy, nie umożliwia prawidłowej realizacji praktyk. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna uczelnianego są prawidłowe, chociaż i w tym wypadku Uczelnia nie określiła podstawowych wymogów do pełnienia tej funkcji.

Z uwagi na bardzo ogólne określenie miejsc odbywania się praktyk, o czym już była mowa („renomowane instytucje kultury w Krakowie i poza jego granicami”), również infrastruktura i wyposażenie tych miejsc są przypadkowe – raz zgodne, raz niezgodne z wymogami programu i koncepcją kształcenia.

Na ocenianym kierunku nie wprowadzono regulaminu praktyk, co jest dopuszczalne. Zgodnie z deklaracją Uczelni, informacje oraz wytyczne dotyczące organizacji praktyk oraz nadzoru nad ich realizacją zawarte są w sylabusie praktyk oraz w „Umowie o organizację praktyk studentów”. Zapisy w tych dokumentach nie są jednak wystarczające i kompletne, gdyż nie wskazują osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami w Uczelni oraz w zakładzie pracy, nie precyzują ich zadań i zakresów odpowiedzialności, nie uwzględniają kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunków kwalifikowania na praktykę, warunków hospitacji praktyk, w tym reguł ich przeprowadzania, zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposobów ich komunikowania się.

Zgodnie z sylabusem praktyk zawodowych, student wybiera miejsce praktyk z listy instytucji przyjmujących opracowanej przez uczelnianego opiekuna praktyk lub samodzielnie wskazuje placówkę, a wówczas taki wybór musi zostać zaaprobowany przez tego opiekuna. Uczelnia nie określiła jednak z góry i formalnie nie przyjęła kryteriów jakościowych stanowiących podstawę decyzji opiekuna. Efektem jest przypadkowość doboru miejsc praktyk, o czym już była mowa.

W ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia na kierunku Uczelnia obserwuje i ewaluje program praktyk, ich przebieg i dokumentację, w tym efekty uczenia się osiągnięte na praktykach. W procesie oceny uczestniczą studenci w ramach autoweryfikacji efektów. Stosowane procedury nie skutkowały jednakże dotychczas identyfikacją nieprawidłowości opisanych powyżej oraz nie pozwoliły na uniknięcie opisanych problemów.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Obciążenie godzinowe jest równomierne, podobna jest również liczba egzaminów i zaliczeń w poszczególnych semestrach, co przekłada się na zrównoważone obciążenia pracą studentów na kolejnych etapach studiowania. Organizacja sesji egzaminacyjnej umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz przekazanie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych wynikach i osiągniętych efektach. Studenci mają możliwość w dużym stopniu samodzielnego układania planu zajęć (ze względu na liczbę zajęć do wyboru), a między zajęciami przewidziane są odpowiednie

przerwy. Uciążliwością, która utrudnia organizację procesu dydaktycznego, jest jednak rozmieszczenie budynków Wydziału w różnych punktach Krakowa w obrębie Starego Miasta i wynikająca z tego konieczność przemieszczania się studentów między trzema lokalizacjami, w których prowadzone są zajęcia. W rezultacie 15-minutowe przerwy okazują się zbyt krótkie i nieuniknione są spóźnienia. Planowana jest w najbliższym czasie budowa nowej siedziby Wydziału Polonistyki, która pozwoli na likwidację tego problemu. Zanim to nastąpi **rekomenduje się** takie rozłożenie zajęć w tygodniowym planie, by studenci mieli wystarczający czas na pokonanie odległości między budynkami, nie tracąc możliwości regeneracyjnej przerwy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo na pierwszym stopniu oraz literaturoznawstwo, językoznawstwo i nauki o kulturze i religii na drugim stopniu, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Zastrzeżenie dotyczy treści programowych z zakresu dyscyplin, do których kierunek nie został przyporządkowany, a które nie umożliwiają studentom osiągnięcia kompetencji określonych w charakterystykach PRK o kodzie WG, mimo iż odnoszące się do nich efekty uczenia się zostały z tym kodem powiązane. Treści programowe dla zajęć wielosemestralnych nie zostały przyporządkowane do poszczególnych semestrów.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS jest poprawny z zastrzeżeniem dotyczącym niskiej wyceny punktowej wykładów historycznoliterackich na pierwszym stopniu oraz niewłaściwych przeliczeń nakładu pracy studenta na liczbę punktów ECTS. Program studiów na pierwszym stopniu nie zapewnia w pełni realizacji zajęć do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie zapewniają prawidłowej realizacji praktyk oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niespójności między kontekstualnie traktowanymi treściami programowymi z zakresu dyscyplin, do których kierunek nie został przyporządkowany a odnoszącymi się do tych dyscyplin i powiązanymi z charakterystyką o kodzie WG efektami uczenia się;
2. niezgodności między określonym dla zajęć nakładem pracy studenta a przypisaną do zajęć liczbą punktów ECTS w przypadku zajęć wielosemestralnych;
3. braku oszacowania pracy własnej studenta na zajęciach z języka obcego nowożytnego;
4. niezapewnienia realnego wyboru zajęć do wyboru na pierwszym stopniu studiów;
5. programu i realizacji praktyk zawodowych na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Zwiększenie udziału aktywizujących form realizacji zajęć na studiach drugiego stopnia.
2. Określenie metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się w sylabusie praktyk, a także uwzględnienie w nim warunków realizacji praktyk w indywidualnych przypadkach w formie zdalnej.
3. Wprowadzenie regulaminu praktyk spinającego regulacje dotyczące trybu i formy ich realizacji oraz warunków zaliczania.
4. Rozłożenie zajęć w tygodniowym planie umożliwiające studentom przemieszczanie się między budynkami, w których odbywają się zajęcia.

Zalecenia

1. Usunięcie niespójności między kontekstualnie traktowanymi treściami programowymi z zakresu dyscyplin, do których kierunek nie został przyporządkowany a odnoszącymi się do tych dyscyplin i powiązanymi z charakterystyką o kodzie WG efektami uczenia się.
2. Dostosowanie punktów ECTS, przypisanych poszczególnym zajęciom, w szczególności wielosemestralnym, do rzeczywistego nakładu pracy studenta.
3. Przypisanie punktów ECTS zajęciom z *języka obcego nowożytnego* po każdym semestrze zajęć, zgodnie z nakładem pracy studenta.
4. Zapewnienia realnego wyboru zajęć na pierwszym stopniu studiów w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.
5. W zakresie praktyk zawodowych zaleca się:
 - a) dostosowanie efektów uczenia się oraz treści kształcenia w taki sposób, aby uszczegółowiły efekty ogólne, były specyficzne dla profilu zawodowego absolwenta oraz odnosiły się do wykorzystywania w środowisku zawodowym języka polskiego, będącego przedmiotem studiów;
 - b) przyjęcie reguł zatwierdzania miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy w sposób umożliwiający ich właściwy dobór;
 - c) przygotowanie narzędzia weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiającego ich kompleksową ocenę;

- d) zaprzestanie realizacji praktyk w formach, jakich nie przewiduje program studiów;
- e) rozszerzenie regulacji odbywania i zaliczania praktyk o: wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami w Uczelni oraz w zakładzie pracy i określenie ich zadań oraz zakresów odpowiedzialności, kryteria jakościowe, jakie muszą spełniać placówki realizacji praktyk, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, zasady przeprowadzania hospitacji praktyk, zasady i zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk w zakładzie pracy z uwzględnieniem sposobów ich komunikowania się;
- f) dostosowanie systemu monitorowania programu, przebiegu i jakości praktyk w taki sposób, aby umożliwiał diagnozowanie nieprawidłowości oraz doskonalenie programu praktyk i ich realizacji.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Uczelnia publikuje zasady, warunki i procedury przyjęć na kierunek polonistyka antropologiczno-kulturowa pierwszego i drugiego stopnia. Warunki rekrutacji na studia pierwszego stopnia są selektywne, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Na I stopień studiów przyjmowani są kandydaci zgodnie z listą rankingową, w granicach ustalonego limitu przyjęć na dany kierunek. Lista ta sporządzana jest na podstawie wszystkich uwzględnianych kryteriów kwalifikacyjnych. Na studia pierwszego stopnia może być przyjęta osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub inny dokument uprawniający do podjęcia studiów pierwszego stopnia lub jednolitych magisterskich w Polsce. Brane są pod uwagę wyniki maturalne z języka polskiego (waga 2) oraz do wyboru jeden przedmiot z wymienionych: filozofia, historia, j. angielski, j. francuski, j. hiszpański, j. łaciński i kultura antyczna, j. niemiecki, j. rosyjski, j. włoski (waga 1). Kandydaci legitymujący się nową polską maturą zostają przyjęci na podstawie wyłącznie wyników na poziomie rozszerzonym oraz dwujęzycznym (w przypadku nowożytnych języków obcych). Uczelnia określiła uprawnienia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz czterech konkursów wiedzy, a także warunki przyjęcia na studia cudzoziemców, których kompetencje językowe sprawdzane są w dodatkowej rozmowie (na żywo lub online).

Warunki rekrutacji na studia drugiego stopnia nie są w pełni selektywne, gdyż nie umożliwiają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się zaplanowanych dla studiów. O przyjęcie na studia drugiego stopnia bowiem mogą ubiegać się kandydaci posiadający dyplom co najmniej licencjata lub inny dokument uprawniający do podjęcia studiów drugiego stopnia w Polsce, uzyskany na kierunkach w zakresie bardzo szeroko określonym, tj. nauk humanistycznych, społecznych, teologicznych oraz nauk o sztuce. W obliczeniu wyniku postępowania jest brany pod uwagę wynik studiów wyższych, czyli średnia ze studiów i stanowi to 100% wyniku. Wobec takiego założenia dopuszcza się jest przyjęcie na studia II stopnia studentów o różnym poziomie kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek. Nauczyciele, co prawda, w takich sytuacjach na własną rękę i w ramach samopomocy sięgają po różne narzędzia wyrównania tych kompetencji, np. zadając dodatkową literaturę, omawiając problematyczne zagadnienia podczas konsultacji, wskazując zajęcia z I stopnia i zachęcając do udziału w nich

w charakterze wolnego słuchacza. Przyjęte rozwiązania praktyczne nie zmieniają jednak faktu, że zasady rekrutacji nie zapewniają kompetencji wejściowych na studia umożliwiających osiągnięcie przez studentów ogólnych efektów uczenia się zaplanowanych dla kierunku. **Zaleca się** zaprojektowanie i wdrożenie selektywnych zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia umożliwiających dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Warunki przyjęć na studia obu stopni nie są bezstronne i nie stwarzają kandydatom w pełni równych szans na podjęcie studiów na ocenianym kierunku. Wątpliwości budzi ustalanie i ogłaszanie limitu miejsc dla cudzoziemców, którzy mogą być przyjęci na ten kierunek. Wobec tego przyjęte warunki rekrutacji nie są również w pełni przejrzyste. **Zaleca się** zaprojektowanie i wdrożenie bezstronnych, transparentnych i niedyskryminujących zasad rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia obowiązujących wszystkich kandydatów.

Uczelnia dysponuje sformalizowaną procedurą potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej. W obu wypadkach jest stosowany system ekspercki, w obrębie którego właściwa komisja powołana przez rektora weryfikuje i potwierdza uzyskane efekty uczenia się. Zasady te stosowane są też w procedurze rekrutacji. Limit przyjęć na studia w ramach procedury potwierdzania efektów uczenia się oraz minimalny liczbowy wynik kwalifikacji niezbędny do przyjęcia kandydata ustala rektor. Stosowany system zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się i ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom określonym w programie studiów polonistyki antropologiczno-kulturowej. Stosowane na kierunku zasady dyplomowania zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia są trafne, lecz nie w pełni specyficzne dla kierunku. Prace i przygotowanie do egzaminu dyplomowego prowadzone są w ramach zajęć *antropologiczno-kulturowe seminarium licencjackie* na studiach pierwszego stopnia oraz w ramach zajęć *seminarium magisterskie* na studiach drugiego stopnia. Cele kształcenia na tych seminariach powiązane z koncepcją kształcenia i efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku adekwatnie do poziomu studiów, nie wskazano natomiast dyscypliny, w której prace mają powstawać. Dodatkowo nazwa *antropologiczno-kulturowe seminarium licencjackie* na studiach pierwszego stopnia mylnie wskazuje, że jest to seminarium związane z dyscypliną nauki o kulturze i religii, do której studia tego stopnia nie zostały przyporządkowane. **Zaleca się** zaprojektowanie i wdrożenie warunków dyplomowania zapewniających powstawanie prac dyplomowych na studiach I i II stopnia w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany. Szczegółowe zasady i wymagania dotyczące prac dyplomowych na Wydziale Polonistyki UJ i konkretnie dla ocenianego kierunku zarysowują specyfikę prac, począwszy od tematyki prac (np. praca powinna uwzględniać współczesne metody i strategie badawcze związane z szeroko rozumianym antropologiczno-kulturowym ujęciem podjętej w rozprawie problematyki – dla studiów pierwszego stopnia), po wyznaczniki merytoryczne, odnoszące się wyraźnie odpowiednio do 6 i 7 poziomu PRK, wskazujące progres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych między studiami pierwszego i drugiego stopnia. Ogólne zasady dyplomowania zapewniają adekwatną weryfikację osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przez wskazanie, że promotorem pracy może być samodzielny pracownik naukowy lub – po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału – pracownik ze stopniem doktora, ale wówczas recenzentem pracy magisterskiej musi być profesor lub doktor habilitowany. Zasady dyplomowania uwzględniają również weryfikację pracy w systemie antyplagiatowym. Kryteria oceny pracy dyplomowej obejmują: oryginalność wybranego problemu badawczego i zasadność podjętych badań; zgodność treści z tematem pracy; znajomość i umiejętność wykorzystania literatury przedmiotu; właściwy dobór i umiejętność zastosowania metodologii

badawczych; logikę wywodu, przejrzystość kompozycji i jakość argumentacji; styl, poprawność językową i schludność edytorską; zaangażowanie studentki/studenta w przygotowanie pracy (przyrost kompetencji i umiejętności badawczych leżą w kompetencji promotora pracy). Komisję egzaminu dyplomowego tworzą przewodniczący oraz dwóch członków komisji (promotor i recenzent) reprezentujący dyscyplinę nauki, której dotyczy praca dyplomowa lub dyscyplinę pokrewną. Podczas egzaminu recenzent i promotor zadają co najmniej dwa pytania, które muszą mieścić się w zakresie studiów, powinny nawiązywać do tematyki i treści pracy, choć nie mogą się z nią pokrywać. W przyjętych zasadach zaznacza się zgodność z profilem ogólnoakademickim studiów.

Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się przyjęte w Uczelni umożliwiają monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Obejmują przekazywanie studentom informacji zwrotnej na każdym etapie studiów. Zostały ujęte w regulaminie studiów UJ, który określa warunki uzyskiwania zaliczeń, ich terminy, obowiązki prowadzących zajęcia, w tym obowiązek przekazywania studentom informacji zwrotnej przede wszystkim w postaci oceny (w tym ocen dotyczących każdego semestru i każdej formy zajęć w przypadku grup zajęć prowadzonych przez dwa i więcej semestrów lub w dwóch różnych formach; obowiązek ogłoszenia ocen w systemie USOS w terminie najwyżej 10 dni od terminu egzaminu lub zaliczenia). Studenci otrzymują informację zwrotną na temat indywidualnych osiągnięć. Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się są zorientowane na studenta, zapewniają warunki właściwej oceny osiągnięcia efektów uczenia się, jak również bezstronność i przejrzystość całej procedury, pozwalają na stosowanie identycznych procedur oceny w stosunku do wszystkich studentów. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zostały określone w sylabusach zajęć i pozwalają na wiarygodne i bezstronne przeprowadzenie procesu oceniania postępów studenta w osiąganiu efektów uczenia się.

Sformułowane zasady pozwalają jednocześnie na rozwiązywanie powstałych sytuacji konfliktowych. Studentowi, który zgłasza zastrzeżenia dotyczące obiektywizmu w ocenie lub niewłaściwego przebiegu egzaminu, przysługuje prawo do przystąpienia do egzaminu komisyjnego. Z kolei w przypadkach zachowań nieetycznych lub niezgodnych z prawem (m.in. przywłaszczenia sobie autorstwa, rozpowszechniania cudzego utworu bez oznaczenia autorstwa, naruszenia cudzych praw autorskich czy plagiatu w przypadku prac dyplomowych) w stosunku do studenta może być wszczęte postępowanie dyscyplinarne, a wcześniej wstrzymane postępowanie o nadanie tytułu zawodowego. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zawierają również zapisy o możliwości dostosowywania sposobów przeprowadzania zaliczeń do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, co reguluje osobne zarządzenie Rektora UJ, a realizowane jest z udziałem Centrum Dostępności UJ. W procesie przyznawania i stosowania racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami bierze się pod uwagę stopień i rodzaj niepełnosprawności oraz specyfikę studiowanego kierunku i prowadzonej działalności naukowej, a w szczególności efekty uczenia się przewidziane dla danych zajęć. Racjonalne usprawnienia mogą dotyczyć w szczególności formy egzaminów, dostosowania materiałów dydaktycznych stosowanych podczas zaliczeń i egzaminów, udziału asystentów dydaktycznych, wydłużenie czasu na przygotowanie prac zaliczeniowych, szczególnie obszernych prac pisemnych, a także w razie konieczności dzielenia ich na mniejsze części, wydłużenie czasu o 30%, umożliwienie zdawania egzaminu w częściach, zamiana formy egzaminu, rozłożenie sesji egzaminacyjnej w czasie itp. Zarazem na kierunku stosuje się metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Stosowane w procesie kształcenia na kierunku metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne oraz dość specyficzne dla przyjętej koncepcji kształcenia i dla profilu ogólnoakademickiego studiów. Metody weryfikacji efektów uczenia się na obu poziomach studiów mają formę oceniania ciągłego i oceniania semestralnego. W ramach oceniania ciągłego stosuje się ocenę aktywności na zajęciach, realizacji prac cząstkowych pisemnych, projektowych oraz ustnych, jak referaty i prezentacje indywidualne lub grupowe. W ramach zaś oceniania semestralnego stosuje się zaliczenia pisemne, jak test, esej, pisemna praca semestralna oraz zaliczenia ustne, jak prezentacja, kolokwium ze znajomości treści i problematyki lektur omawianych na zajęciach, a także egzaminy pisemne, jak test, egzamin z pytaniami otwartymi, samodzielne prace projektowe i pisemne oraz egzaminy ustne, jak rozmowa dotycząca treści z listy zagadnień egzaminacyjnych, prezentacja. Metody weryfikacji efektów uczenia się skorelowane są z formą zajęć, specyfiką treści kształcenia dla danych zajęć, metodami prowadzenia zajęć oraz nakładem czasu pracy studenta wyrażonego punktami ECTS. W przypadku zajęć trwających dłużej niż jeden semestr, które niekiedy mają formę wykładów i ćwiczeń (np. *literatura w perspektywie antropologii kultury, literatura w perspektywie etnologicznej, współczesne praktyki wiedzy, studia nad kulturą wizualną*) stosuje się na konwersatorium monitorowanie dyskusji w celu weryfikacji znajomości przez studentów rozpraw naukowych i tekstów literackich oraz ich kompetencji społecznych, a na koniec każdego semestru przeprowadza się krótkie sprawdziany pisemne, monitorujące poziom wiedzy i umiejętności studentów. Każdy semestr kończy się zaliczeniem z oceną, zaś na koniec kursu odbywa się egzamin (ustny lub pisemny), którego zagadnienia obejmują całość kursu, pytania mają charakter ogólny i przekrojowy. Jeśli egzamin jest ustny, to egzaminator zadaje pytania pomocnicze, sprawdzając tym samym kompetencje komunikacyjne i społeczne studenta. Sylabusy zajęć nie wskazują wszystkich metod weryfikacji, stosowanych w ramach procesu oceniania studentów, a mianowicie brak w nich oceny bieżącej aktywności, merytorycznego przygotowania i czynnego udziału studentów w zajęciach (sporadycznie pojawia się zapis „ocenie podlega aktywność na zajęciach (czytanie lektur, udział w dyskusjach, referaty, prezentacje)”). Dość często nazwy formy zaliczenia „zaliczenie z oceną” lub „zaliczenie” użyte są jako metoda weryfikacji, nie określono także w pełni specyficznych metod weryfikacji wszystkich kategorii efektów uczenia się. Otóż wątpliwości budzi często przyjmowane dla wielu zajęć weryfikowanie efektów uczenia się z kategorii kompetencji społecznych za pomocą egzaminu pisemnego, choć wymagałoby rozważenia, czy rzeczywiście wszystkie efekty uczenia się z tej kategorii można weryfikować za pomocą egzaminu pisemnego. Ponadto sylabusy nie wskazują oceny ciągłej udziału merytorycznego studentów w zajęciach jako formy weryfikacji efektów uczenia się, która byłaby specyficzna na konwersatoriów na ocenianym kierunku. **Rekomenduje się urealnienie metod weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do zajęć i grup zajęć ze szczególnym uwzględnieniem metod weryfikacji specyficznych dla efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych.**

Stosowane na ocenianym kierunku metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ / C1+ na poziomie studiów drugiego stopnia, w tym na drugim stopniu – języka specjalistycznego (*English for Polish Studies B2+, English for Polish Studies C1+*).

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są w zdecydowanej większości dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Tematyka tych prac powiązana jest ściśle z treściami programowymi i efektami uczenia się

zaplanowanymi do danych zajęć, jest też ustalana z wykładowcami i przez nich zatwierdzana. Z niewielkimi wyjątkami prace zapewniają weryfikację efektów uczenia się odpowiednio na poziomie 6 i 7 PRK. Nastawione są w zdecydowanej większości na kształtowanie i rozwijanie kompetencji badawczych i przygotowanie do udziału w badaniach naukowych – poprzez prace częściowe i końcowe na studiach pierwszego stopnia oraz włączanie do tych badań – na studiach drugiego stopnia. Jednostkowo zdarza się, że prace nie zapewniają weryfikacji wszystkich efektów uczenia się zgodnie z profilem i poziomem studiów (np. w niektórych przypadkach *kultura języka*) lub nie weryfikują wiedzy kompleksowo (*kultura języka* –w niektórych przypadkach; *język w kontekście kultury: wartościowanie i stereotypizacja*). **Rekomenduje się** wdrożenie kompleksowej weryfikacji efektów uczenia się wszystkich kategorii w ramach wszystkich zajęć.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są także monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji. Wyniki tych analiz, w połączeniu z informacjami zasięganymi u pracodawców, są uwzględniane w doskonaleniu koncepcji i celów kształcenia, co przekłada się na zmiany w programie studiów.

Studenci są autorami publikacji naukowych lub posiadają inne osiągnięcia naukowe przede wszystkim w dyscyplinie wiodącej literaturoznawstwo, do której przyporządkowany został kierunek. Są to na przykład liczne referaty na konferencjach naukowych ogólnopolskich, w tym studencko-doktoranckich. Studenci ocenianego kierunku są autorami tekstów naukowych, publikowanych w recenzowanych tomach i czasopismach, np. na łamach dwóch monograficznych numerów „Ruchu Literackiego” (nr 4/2023 i 5/2023 ukazało się 5 artykułów autorstwa studentów ocenianego kierunku, w monograficznym numerze „Kontekstów Kultury” pt. „Piosenka w sieci mediów, podmiotów, dyscyplin” (nr 2/2023) zostało opublikowanych kilka artykułów z pięciu referatów wygłoszonych na konferencji o tym samym tytule. Studenci kierunku wchodzi w skład zespołu redakcyjnego recenzowanego „Czasopisma Naukowego Antropologów Literatury Uniwersytetu Jagiellońskiego POLISEMIA”, działającego od 2010 roku przy Katedrze Antropologii Literatury i Badań Kulturowych na WP UJ. Współpraca z czasopismem umożliwia studentom zdobycie doświadczenia redakcyjnego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia na kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa nie są w pełni i przejrzyste, gdyż nie umożliwiają właściwego doboru kandydatów na studia II stopnia a także nie zapewniają wszystkim kandydatom równych szans w podjęciu studiów. Zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów są jasno określone i spełniają wymagania. Zasady dyplomowania nie są w pełni specyficzne, gdyż nie wskazują na dyscypliny naukowe, w których powinny powstawać prace dyplomowe.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału

w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) nieselektywnych zasad rekrutacji kandydatów na studia drugiego stopnia, 2) dyskryminujących zasad rekrutacji kandydatów na studia pierwszego i drugiego stopnia, 3) warunków dyplomowania niezapewniających powstawania prac dyplomowych w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się urealnienie metod weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do zajęć i grup zajęć ze szczególnym uwzględnieniem metod weryfikacji specyficznych dla efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych.
2. Rekomenduje się wdrożenie kompleksowej weryfikacji efektów uczenia się wszystkich kategorii w ramach wszystkich zajęć.

Zalecenia

1. Zaleca się zaprojektowanie i wdrożenie selektywnych zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia umożliwiających dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
2. Zaleca się zaprojektowanie i wdrożenie bezstronnych, transparentnych i niedyskryminujących zasad rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia.
3. Zaleca zaprojektowanie i wdrożenie warunków dyplomowania zapewniających powstawanie prac dyplomowych na studiach I i II stopnia w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra prowadząca zajęcia na polonistyce antropologiczno-kulturowej UJ w roku akademickim 2024/2025 liczy 91 osób. Wykładowcy w zdecydowanej większości są pracownikami etatowymi UJ. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określonymi dyscyplinami literaturoznawstwo, językoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowany jest kierunek, posiadają aktualny, znaczący, udokumentowany i stale, systematycznie, wielowymiarowo

rozwijany dorobek naukowy (a w niektórych przypadkach także artystyczny czy zawodowy powiązany z celami kształcenia na kierunku) w zakresie tych dyscyplin, umożliwiające prawidłową realizację zajęć i nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Dorobek naukowy 74 osób lokuje się w dyscyplinie literaturoznawstwo, 12 osób – w językoznawstwie, 15 osób – w naukach o kulturze i religii (w tym w sumie 5 osób deklaruje przypisanie dorobku do polonistyki). Ponadto w ramach kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku są przedstawiciele nauk o sztuce – 3 osoby oraz historii, prawa, filozofii – po 1 osobie. Osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku posiadają dorobek i doświadczenie właściwe dla prowadzonych zajęć.

Struktura i liczebność kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć. W roku akademickim 2024/2025 kadrę ocenianego kierunku stanowi 20 profesorów tytularnych, 31 doktorów habilitowanych (w tym 26 na stanowisku profesora Uczelni), 31 doktorów oraz 10 magistrów-doktorantów. Zdecydowana większość wykładowców zatrudniona jest na umowę o pracę na UJ, 2 osoby na mniej niż cały etat, zaś na umowy cywilno-prawne – 12 osób. Dla wszystkich osób, prócz jednej, UJ jest pierwszym miejscem pracy. Obecnie na kierunku studiuje łącznie 196 studentów, na studiach I stopnia – 139 osób, na studiach II stopnia – 57 osób. Zatem struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają udokumentowane kompetencje dydaktyczne w zakresie dydaktyki akademickiej, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co umożliwia prawidłową realizację zajęć. Niektórzy w ostatnich latach byli honorowani nagrodą Rektora UJ (dodatek) za wysokie wyniki ocen zajęć dydaktycznych dokonywane co semestr przez studentów, wszyscy nauczyciele akademicki opracowywali autorskie programy różnych zajęć, bardzo wielu wypromowało licencjatów i magistrantów, a pracownicy samodzielni – także doktorów, niektórzy pełnili funkcje kierowników kursów itd.

Przydział zajęć, w tym obsada seminariów i obsada w procesie dyplomowania (tak w aspekcie stopni naukowych, jak dorobku naukowego i zawodowego), są prawidłowe i zgodne z kompetencjami prowadzących je osób. Zgodnie z wymogami, ponad 75% zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscem pracy. Obciążenia godzinowe zatem poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia jest transparentny i uwzględnia dorobek naukowy nauczycieli akademickich w danej dyscyplinie związany z treściami prowadzonych zajęć oraz doświadczenie dydaktyczne w dydaktyce akademickiej. Przydziałem zajęć dla wykładowców zajmują się kierownicy katedr, a obsada następnie jest uspójniana merytorycznie przez kierownika kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa, formalnie sprawdzana przez dziekanat i ostatecznie zatwierdzana przez dziekana Wydziału. Obsadą zajęć międzykierunkowych zajmuje się bezpośrednio dziekan Wydziału. Przedłożona do oceny obsada wszystkich zajęć w roku akademickim 2024/2025 jest prawidłowa i zgodna z posiadanymi kompetencjami oraz doświadczeniem dydaktycznym i zawodowym kadry naukowo-dydaktycznej. Generalnie polityka kadrowa dotycząca ocenianego kierunku, jest zgodna z polityką kadrową Uczelni, nastawiona jest na zatrudnianie nauczycieli wedle potrzeb dydaktycznych Uczelni, a podstawowym kryterium jest wówczas aktywność naukowa kandydata do pracy. Zatrudnienie odbywa się według obowiązującej na Uczelni procedury konkursowej.

Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie doskonalenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Kadra prowadząca zajęcia stale podnosi swoje kompetencje dydaktyczne, uczestnicząc w licznych szkoleniach organizowanych przez Uczelnię, służących m.in. zdobywaniu, poszerzaniu i aktualizacji wiedzy w zakresie dydaktyki akademickiej oraz doskonaleniu umiejętności potrzebnych do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego, w zakresie stosowania nowoczesnych, innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak tutoring w kształceniu, w zakresie doskonalenia sposobów przekazywania wiedzy i odpowiadania na różne potrzeby studentów; dzielą się swoim doświadczeniem dydaktycznym z innymi wykładowcami Uczelni w ramach Tygodnia Jakości Kształcenia czy cyklu webinarów „Dydaktyczne Dygresje”. W ostatnich latach podniesiono kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość oraz prowadzenie zajęć w języku angielskim. W tym celu oferowano kursy szkoleniowe, w których uczestniczyli członkowie kadry kierunku. Dzięki doskonaleniu umiejętności nauczania zdalnego z wykorzystaniem dedykowanej temu celowi infrastruktury, obok tradycyjnych metod dydaktycznych prowadzący wprowadzili nowe efektywne metody, np. prowadzenie bloga, filmy dydaktyczne, gamifikacja. Kadra prowadząca zajęcia ma zapewnione odpowiednie wsparcie techniczne.

Prowadzona w Uczelni polityka kadrowa ma na celu motywację nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. System motywacji obejmuje: zasady awansowania, okresową ocenę pracowników, dotowanie publikacji, wyjazdów naukowych i konferencji, rekomendowanie do nagród rektorskich za wyróżniającą się pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną, do nagród ministerialnych oraz do państwowych odznaczeń i medali. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem. Dzieje się to za pomocą dwóch narzędzi. Jednym z nich jest badanie „Barometr Satysfakcji Studenckiej”, które dotyczy m.in. kwestii specyficznych dla konkretnej jednostki (np. oceny działań projakościowych podejmowanych na Wydziale). Drugim narzędziem jest Ocena Zajęć Dydaktycznych, czyli badanie dotyczące poszczególnych zajęć i sposobu ich realizacji przez konkretnego wykładowcę. Całościowy raport z tego badania udostępniany jest władzom Wydziału Polonistyki UJ oraz pełnomocnikowi Dziekana ds. ewaluacji i jakości kształcenia, którzy informują kierowników poszczególnych kierunków studiów o zjawiskach budzących niepokój oraz tych zasługujących na wyróżnienie. Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia mają możliwość odnieść się do problematycznych opinii studentów, poprzez system kierując wyjaśnienie do władz dziekańskich. Oceny studenckie w postaci punktów są automatycznie przenoszone do arkusza oceny okresowej pracowników. Zarazem forma, w jakiej dane ankietowe są udostępniane, uniemożliwia wyfiltrowanie wyników wyłącznie dotyczących wybranego kierunku. Sprawa komplikuje się dodatkowo, gdy zajęcia mają charakter międzykierunkowy (tzw. zajęcia wspólne), gdzie wyniki ankiet obejmują także dużą grupę osób niezwiązanych z polonistyką antropologiczno-kulturową. Dlatego nie można wnioskować na temat wyników, jakie pracownicy osiągają w związku z zajęciami prowadzonymi na ocenianym kierunku. Dodatkowo w tym łącznym wyniku mieszczą się także oceny innych kursów, prowadzonych przez nich poza kierunkiem polonistyka antropologiczno-kulturowa. **Rekomenduje się** zaprojektowanie i wdrożenie systemowych zmian w Ocenie Zajęć Dydaktycznych, umożliwiających analizę wyników w powiązaniu z zajęciami na danym kierunku studiów oraz – w przypadku zajęć wspólnych – ankietami studentów danego kierunku studiów.

Hospitacje zajęć na ocenianym kierunku prowadzone są zgodnie z zasadami i procedurami przyjętymi Wydziale Polonistyki UJ. Celem hospitacji jest monitorowanie i doskonalenie jakości nauczania i uczenia się na kierunku, a w szczególności dbanie o rozwój dydaktyczny kadry (hospitacja

o charakterze doradczym i doskonalącym), eliminowanie zjawisk niepożądanych, wpływających na obniżenie jakości kształcenia (hospitacja o charakterze kontrolnym i oceniającym) oraz wsparcie procesu samooceny i samodoskonalenia nauczycieli akademickich (hospitacje o charakterze koleżeńskim). Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych są kierownicy kierunków oraz kierownicy katedr. Do przeprowadzenia hospitacji zajęć mogą oni upoważnić nauczyciela ze stopniem naukowym co najmniej doktora, będącego np. koordynatorem danego przedmiotu, promotorem (opiekunem naukowym) doktoranta. Procedurą hospitacji są objęci wszyscy nauczyciele ze stopniem doktora, w tym doktoranci, osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne. Hospitacja może zostać przeprowadzona na wniosek Samorządu Studentów WP UJ, na wniosek samego prowadzącego zajęcia nauczyciela akademickiego lub doktoranta. Hospitacje koleżeńskie odbywają się na wniosek prowadzącego zajęcia nauczyciela akademickiego i przeprowadzane są przez wskazanego przez niego innego nauczyciela akademickiego. Hospitacji podlegają wszystkie rodzaje zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Polonistyki: wykłady, ćwiczenia, warsztaty, konwersatoria i seminaria. HW protokole hospitacji osoba przeprowadzająca hospitację powinna odnieść się do kwestii takich jak: zgodność celów, formy i treści zajęć z programem przedmiotu zawartym w sylabusie, dobór metod kształcenia i środków dydaktycznych do treści zajęć i oczekiwanych efektów uczenia się, poziom merytoryczny i metodyczny prowadzonych zajęć, zaangażowanie prowadzącego zajęcia oraz sposób przekazywania wiedzy, w tym metody aktywizacji studentów, a w przypadku zajęć realizowanych zdalnie – także uzasadnienie doboru środków technicznych i metod dydaktycznych do treści zajęć i oczekiwanych efektów uczenia się. Wnioski z przeprowadzonej hospitacji powinny zostać omówione z osobą hospitowaną, co potwierdza ona podpisem na protokole hospitacji. Wyniki hospitacji przyczyniają się realnie do podniesienia kompetencji dydaktycznych kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, czyli właściwie spełniają funkcje projakościowe.

Okresowa ocena nauczycieli akademickich prowadzona jest w Uczelni zgodnie z wymaganiami ustawy. Jej zasady i kryteria zostały określone i opublikowane na stronach internetowych Uczelni. Nauczyciele akademicy podlegają ocenie okresowej w szczególności w zakresie należytego wykonywania obowiązków oraz przestrzegania prawa autorskiego, praw pokrewnych i prawa własności przemysłowej. Ocena obejmuje zatem działalność badawczą, działalność dydaktyczną, kształcenie i promowanie kadry naukowej stosownie do uprawnień związanych z posiadanym stopniem lub tytułem naukowym, działalność organizacyjną w Uniwersytecie i poza nim. Poddanie się ocenie okresowej jest podstawowym prawem i obowiązkiem pracowniczym nauczyciela akademickiego. Ocena okresowa jest dokonywana obligatoryjnie nie rzadziej niż raz na cztery lata oraz nie częściej niż raz na dwa lata zatrudnienia na stanowisku nauczyciela akademickiego. O ile wyniki oceny w ankietach studenckich są uwzględniane w ramach oceny okresowej, to wyniki hospitacji nie są brane pod uwagę. Uczelnia opracowała wewnętrzne zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Tymi kwestiami zajmuje się Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania „Bezpieczni UJ”, skupiający się na wsparciu pracowników i studentów, badaniach stanu faktycznego, szkoleniach, kwestii równości płci i generalnie wzmacnianiu poczucia bezpieczeństwa emocjonalnego członków środowiska akademickiego. Tak więc zespół szkoleniowy tej jednostki przygotowuje oraz realizuje na przykład szkolenia, warsztaty i inne formy edukacyjne (poradniki) związane z tematyką bezpieczeństwa osobistego i równego traktowania. Oferuje na przykład szczególnym pomoc także osobom transpłciowym i niebinarnym zainteresowanym oferowanymi formami wsparcia na Uczelni

(m.in. możliwość posługiwania się przez osoby transpłciowe i niebinarne danymi preferowanymi w niektórych usługach sieciowych oferowanych przez Uczelnię, dostosowanie adresu e-mail studenckiej poczty elektronicznej do preferowanych danych, wsparcie w kontakcie z osobami prowadzącymi zajęcia i administracją uczelni itp.). Na UJ działa też Uczelniana Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli Akademickich, w której zasiada dwoje przedstawicieli Wydziału Polonistyki (członek i zastępca członka). Utworzono także Biuro Rzecznika Praw i Wartości Akademickich, przy którym działa m.in. Zespół Mediatorów, którego celem jest zapewnienie przestrzeni do polubownego rozwiązywania sporów dotyczących wszystkich interesariuszy wewnętrznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Sformułowaną poniżej rekomendację dotyczącą zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zaprojektowanie i wdrożenie systemowych zmian w ocenie zajęć dydaktycznych, umożliwiających analizę wyników w powiązaniu z zajęciami na danym kierunku studiów oraz – w przypadku zajęć wspólnych – ankietami studentów danego kierunku studiów.

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na ocenianym kierunku mają miejsce w infrastrukturze rozproszonej w obrębie ścisłego centrum Krakowa, nieopodal Rynku Głównego. Odbývają się w historycznych, wielokondygnacyjnych budynkach Uczelni w 10 lokalizacjach, w tym w czterech ze sobą sąsiadujących przy jednej z ulic oraz sześciu przy pobliskich ulicach, tworząc swoisty staromiejski kampus uczelniany. Przemieszczanie się pomiędzy budynkami jest na ogół łatwe, poza jedną, nieco dalszą lokalizacją, co stanowi problem dla studentów, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami. Studentom nie pozostawia się wystarczająco wiele czasu na wykorzystanie przerw zgodnie z ich potrzebami, a dla studentów z niepełnosprawnościami odleglejsze lokalizacje nie są dostępne. Rekomendację dotyczącą zwiększenia wymiaru czasu przeznaczonego na przemieszczanie się pomiędzy różnymi lokalizacjami sformułowano w kryterium 2.

Z uwagi na lokalne ograniczenia w ruchu miejskim w centrum miasta, brak jest możliwości parkowania w pobliżu budynków, jednak studenci i kadra kierunku mogą korzystać z dojazdu na zajęcia z wykorzystaniem komunikacji publicznej. Z uwagi na specyfikę starego miasta i obowiązującą tu strefę ograniczonego ruchu, osoby z niepełnosprawnością poruszające się na wózku, prowadzące samochód, mają prawo do uzyskania specjalnych kart parkingowych. Należy podkreślić, że miejsca, gdzie ulokowana jest Jednostka są bardzo dobrze skomunikowane z wszystkimi częściami miasta, w tym z kluczowymi punktami komunikacyjnymi.

Budynki udostępniane do prowadzenia zajęć oraz obsługowe toku studiów są wystarczająco przestronne, z ciągami komunikacyjnymi umożliwiającymi sprawne przemieszczanie się wewnątrz, dość dobrze doświetlone zarówno w salach dydaktycznych, jak i na korytarzach, co umożliwia studentom naukę i wypoczynek. Dwa z budynków, w których prowadzone są zajęcia na kierunku dostosowane są do potrzeb osób z dysfunkcjami narządu ruchu poruszających się na wózku. Wejścia do nich zorganizowano bezpośrednio z poziomu chodnika, a poszczególne kondygnacje dostępne są z wykorzystaniem dostosowanych wind, na poszczególnych piętrach znajdują się dostosowane sanitariaty. Wszystkie pomieszczenia oraz windy w tych budynkach oznaczone są tabliczkami z podpisami brajlowskimi. Dostosowania do innych rodzajów niepełnosprawności (poza ruchową), są zapewnione w pozostałych lokalizacjach, stąd dostępność sal dydaktycznych dla osób z niepełnosprawnościami poruszających się w sposób wspomagany (np. na wózku czy z użyciem kul) nie jest pełna, gdyż dotyczy tylko dwóch budynków. Problem pogłębiają liczne progi, różnice w poziomach posadzki między pomieszczeniami, przewężenia, drzwi wejściowe bez udogodnień dla osób z dysfunkcjami kończyn górnych, zbyt wąskie i strome schody utrudniające poruszanie się po nich osobie z dysfunkcjami narządu ruchu (nie tylko na wózku) i in.

W budynkach kierunku znajdują się sale dydaktyczne – ćwiczeniowe, warsztatowe, seminaryjne, wykładowe, pracownie, w liczbie wystarczającej do zaspokojenia potrzeb procesu kształcenia. Są tu również pomieszczenia administracyjno-obsługowe, pokoje katedr i in. Zajęcia sportowe przewidziane w programie studiów mają miejsce w obrębie dedykowanych im jednostek Uczelni. Infrastruktura sportowa umożliwia aktywność fizyczną urozmaiconego rodzaju, w tym zajęcia sportowe w sekcjach oraz zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami. Budynki dydaktyczne posiadają właściwą infrastrukturę wspierającą i umożliwiającą organizację w nich zajęć dydaktycznych. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne Jednostki zostały wyposażone w nowoczesne zestawy multimedialne (komputery z rzutnikami i nagłośnieniem lub telewizorami o dużych przekątnych). W jednej z sal seminaryjnych zainstalowano nowoczesny dotykowy ekran multimedialny wraz z kierunkowym mikrofonem, pozwalający na organizowanie konferencji, zebrań, dyskusji, a także obron prac doktorskich w formie hybrydowej. Studentom kierunku udostępniana jest nowo otwarta *Strefa Studencka* zaprojektowana jako przestrzeń do nauki, odpoczynku i realizowania projektów

studentckich. Jednostka dysponuje laboratoriami komputerowymi – w ubiegłym roku oddano do użytkowania dwie pracownie komputerowe wyposażone w laptopy oraz tablice interaktywne. Liczba miejsc w tych pracowniach zaspokaja potrzeby realizacji programu studiów i uwzględnia liczebność kierunku, a oprogramowanie jest właściwe do prowadzenia zajęć dydaktycznych – zarówno tych przygotowujących do prowadzenia badań, jak i tych o nachyleniu praktycznym, zawodowym. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w sposób umożliwiający prowadzenie nowoczesnej dydaktyki, mają zapewniony szerokopasmowy Internet, a także sprzęt umożliwiający prowadzenie prezentacji. W każdej sali znalazło się typowe wyposażenie dydaktyczne jak stoliki, krzesła, biurko prowadzącego. Lokalizacja oraz układ i funkcjonalności obiektów dydaktycznych stwarzają dobre warunki do studiowania, w tym do angażowania się studentów w prowadzenie badań naukowych. Biblioteka Jednostki również jest ulokowana w jednym z budynków kierunku, a jej bliskość dla studentów ma szczególne znaczenie w kontekście ogólnoakademickiej specyfiki profilu studiów. Zastrzeżenia dotyczą jedynie dostępności infrastruktury jako całości dla osób z niepełnosprawnościami, o której już była mowa (sformułowano rekomendację). Infrastruktura przeznaczona do prowadzenia badań, spotkań ze studentami, konsultacji itp. dla kadry badawczo-dydaktycznej i administracji również jest dobrej jakości.

Wyposażenie i warunki lokalowe spełniają wymogi niezbędne do realizacji programu studiów. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej/zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Infrastruktura informatyczna, w tym szerokopasmowy Internet oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, a także pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlagające od aktualnie używanych w działalności naukowej. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Ogólna liczba, wielkość i układ pomieszczeń wykorzystywanych w celu realizacji procesu dydaktycznego, a także ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych w czytelni itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Jednostka dysponuje dwoma oddziałami biblioteki wraz z czytelniami. Zasoby drukowane łącznie ok. 146 tys. woluminów książek oraz 19 tys. czasopism. Liczba tytułów czasopism w stałej prenumeracie to ok. 60 tytułów czasopism krajowych i zagranicznych. Ponadto, w ramach porozumienia o współpracy z Biblioteką Wydziału Filologicznego Uczelni, studenci Jednostki mogą wypożyczać książki z księgozbioru liczącego niemal 400 tys. woluminów, dysponującego publikacjami w dziedzinie nauk humanistycznych, a w szczególności literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii. Biblioteka działa w ramach zintegrowanego systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni, a wyszukiwanie potrzebnych informacji odbywa się poprzez multiwyszukiwarkę umożliwiającą nie tylko sprawdzanie zintegrowanych katalogów bibliotek Uczelni, ale też przeszukiwanie elektronicznych baz danych oraz dostęp do materiałów naukowych i akademickich z całego świata (subskrybowane oraz *open access* artykuły z czasopism, rozdziały, e-książki, streszczenia, cytowania i in.) – także z komputerów osobistych, poza siecią Uczelni. Dodatkowo, biblioteka Jednostki zapewnia studentom bezpłatny dostęp do 160 tys. książek w ramach abonamentu wykupionego na platformie e-booków. W Czytelni dostępne są czytniki książek elektronicznych, skaner cyfrowy, a także stanowisko komputerowe przeznaczone

do korzystania z wypożyczalni międzybibliotecznej liczącej prawie 4 mln obiektów cyfrowych. Dorobek naukowy pracowników Wydziału studenci mogą też śledzić w Repozytorium UJ, które we współpracy z Sekcją Informacji Naukowej i Bibliometrycznej dba o sukcesywne uzupełnianie tytułów o wersje pełnotekstowe zgodnie z polityką otwartego dostępu do źródeł wiedzy i informacji w Uczelni. Ponadto, tytuły objęte prawami autorskimi lub wydawnictwa specjalne są udostępniane w ramach Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej.

Studentom kierunku udostępniona jest wypożyczalnia oraz czytelnia, których czas pracy dostosowano do czasu trwania zajęć w ciągu całego dnia. Biblioteki (w tym czytelnie) wyposażone są w miejsca do pracy indywidualnej dla studentów i pracowników badawczo-dydaktycznych oraz stanowiska komputerowe z dostępem do internetu, wszystkie w wystarczającej liczbie, pozwalające na swobodne korzystanie ze zbiorów. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, w tym odrębne stanowisko dla osób z niepełnosprawnościami, a także godziny otwarcia, zapewniają dobre warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Studenci na terenie biblioteki i czytelni mają dostęp do sieci bezprzewodowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna spełnia wymogi BHP.

Łatwy dostęp studentów do sieci bezprzewodowej, a także do pomieszczeń dydaktycznych i zasobów infrastrukturalnych Uczelni wspiera realizację ich własnych badań oraz rozwój zainteresowań poza godzinami zajęć. W bibliotece i czytelniach mogą wypożyczać zbiory oraz korzystać z urządzeń komputerowych i multimedialnych.

Infrastruktura naukowa, dydaktyczna i biblioteczna jest wystarczająco dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (poza wcześniej opisanym problemem z dostępnością dla osób na wózku do kilku budynków, gdzie zlokalizowano zajęcia). W przypadku biblioteki, dotyczy to zarówno zlikwidowanych barier architektonicznych dla osób poruszających się na wózku (mobilna rampa schodowa do pomieszczeń biblioteki), jak i dostosowań do innych rodzajów niepełnosprawności w postaci przenośnych urządzeń wspomagających np. nakładek na klawiaturę, powiększalników itp., które udostępniane są na miejscu w bibliotece na stanowisku dedykowanym dla osób z niepełnosprawnościami. Dostosowania te wspiera również powszechny dostęp do elektronicznych systemów obsługowych Uczelni, repozytoriów, baz i innych e-zasobów.

W przypadku kształcenia na odległość studenci mają zapewniony dostęp do wszelkich koniecznych elementów struktury informatycznej. Uczelnia od wielu lat tworzy, rozwija i dostosowuje własną infrastrukturę do nauczania na odległość. Stosowane narzędzia i oprogramowanie umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Platforma służy również jako repozytorium materiałów dydaktycznych.

Na zasoby bibliotek Jednostki i Uczelni składają się wydawnictwa drukowane, książki i czasopisma, gromadzone zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, bazy danych – krajowe i międzynarodowe – związane z profilem naukowym Jednostki, wspierające aktywność naukową oraz dydaktyczną pracowników i studentów. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są bardzo bogate i urozmaicone, znacznie przewyższające standardowe zapotrzebowanie z perspektywy wymogów programowych ocenianego kierunku – obejmują o wiele więcej pozycji niż piśmiennictwo zalecane w sylabusach. Zasoby z zakresu dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowano kierunek – literaturoznawstwa, jak i językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii są bogate i aktualne, mają zróżnicowane formy wydawnicze, a liczby egzemplarzy w pełni zaspokajają potrzeby kierunku. Zbiory dostosowane są do liczby studentów, a także do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez

możliwość dostępu online lub korzystanie z zasobów elektronicznych w postaci przygotowywanych materiałów zamieszczanych w repozytoriach.

Biblioteka systematycznie aktualizuje swoje zbiory o najnowsze pozycje z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Zbiory gromadzone są również na podstawie sylabusów zajęć dydaktycznych oraz na zamówienie kadry naukowo-dydaktycznej czy studentów. Uzupełnianie księgozbioru odbywa się poprzez coroczne sprawdzanie spisu lektur w sylabusach oraz współpracę z Radą Biblioteczną, w skład której wchodzi pracownicy i studenci Jednostki. Czytelnicy mogą też składać dezyderaty przez specjalny link w mediach społecznościowych lub w tradycyjnej formie w wypożyczalni studenckiej.

Jak już wspomniano, w bibliotece funkcjonuje system biblioteczno-informacyjny, umożliwiający szybki dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb, wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach. Dzięki działalności biblioteki, studenci i kadra badawczo-dydaktyczna posiadają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej w postaci wielu różnorodnych baz pełnotekstowych.

Uczelnia prowadzi sformalizowane przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym stosowanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Systematycznie przeprowadzane są przeglądy, prowadzone zarówno przez władze kierunku, jak i przez osoby odpowiedzialne za poszczególne jednostki np. biblioteki. Uczestniczą w nich nauczyciele akademicki, osoby odpowiedzialne za kierunek, a także pracownicy poszczególnych, działających w ramach Jednostki działów. Infrastruktura i wyposażenie podlegają również ocenie w ramach badania jakości kształcenia na kierunku. Studenci mają wówczas możliwość zgłaszania wniosków dotyczących zasobów infrastrukturalnych wykorzystywanych do prowadzenia kierunku. Nie są oni jednak bezpośrednio angażowani w sformalizowane przeglądy.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są systematycznie unowocześniane i aktualizowane.

Wyniki prowadzonych przeglądów, w tym wnioski z ankiet oraz dezyderatów studentów, są wykorzystywane do doskonalenia kluczowych elementów infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, a także pozostałych elementów wyposażenia, pomocy, środków dydaktycznych, aparatury, oprogramowania i zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Dostosowanie budynków do potrzeb osób z dysfunkcjami narządu ruchu uniemożliwiającymi lub utrudniającymi poruszanie się jest częściowe – nie obejmuje wszystkich budynków, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne. Stąd, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej jest niepełne.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom. W sposób niepełny uczestniczą w nich studenci. Wyniki przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Rekomendację dotyczącą sposobu organizacji zajęć z uwagi na rozproszoną infrastrukturę określono w kryterium 2, a sformułowana poniżej nie ma wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się niezwłoczne podjęcie prac mających na celu zwiększenie stopnia dostępności infrastruktury jako całości oraz stopnia dostosowania do osób z niepełnosprawnościami.

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Reprezentujący otoczenie społeczno-gospodarcze kierunku partnerzy to głównie przedstawiciele rozmaitych instytucji kultury działających lokalnie, regionalnie, krajowo, a także nierzadko międzynarodowo. Ich działalność koncentruje się na upowszechnianiu kultury, w tym kultury polskiej i języka polskiego, wśród zróżnicowanych grup docelowych, a formy organizacji obejmują na przykład: biura festiwalowe, wydawnictwa, muzea, instytuty kultury, ośrodki badań nad kulturą, ośrodki dokumentacji kultury, centra humanistyki, czasopisma, redakcje, domy kultury, biblioteki, ośrodki informacji naukowej i in. Instytucje te prowadzą działalność zbieżną z dyscyplinami,

do których kierunek został przyporządkowany – literaturoznawstwa jako dyscypliny wiodącej na studiach I i II stopnia oraz językoznawstwa i nauk o kulturze i religii. Wśród podmiotów współpracujących zauważa się głównie podmioty o charakterze publicznym, państwowym lub samorządowym, jak również organizacje pożytku publicznego, a także podmioty komercyjne, które z perspektywy regionu i kraju odgrywają istotną rolę w upowszechnianiu kultury oraz w rozwoju społeczno-gospodarczym. Uczelnia utrzymuje z nimi systematyczne i stałe relacje. Dobór interesariuszy jest również zgodny z koncepcją kształcenia pod kątem profilu zawodowego absolwenta ukończenia studiów, gdyż sylwetka absolwenta wskazuje na pracownika instytucji kultury oraz wydawnictw.

W zakresie projektowania i realizacji programu studiów Jednostkę prowadzącą kierunek wspiera grono interesariuszy kluczowych wywodzących się z wyżej opisanego grona, stąd właściwych dla ocenionego kierunku. Biorą oni udział w pracach Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, konsultują, opiniują koncepcję kształcenia oraz program studiów. Opiniowali koncepcję kształcenia i program studiów podczas ostatnich zmian programowych i postulowali zmiany w programie, a niektóre z nich, po zatwierdzeniu przez władze kierunku zostały przyjęte do realizacji. Najlepszym przykładem będzie tu zainicjowanie przez interesariuszy zmiany polegającej na wzmocnieniu antropologiczno-kulturowego profilu studiów na kierunku, w odróżnieniu od tradycyjnej polonistyki. Konsekwencją były nowe zajęcia w programie zajęć do wyboru z grupy opcji kierunkowej antropologiczno-kulturowej. W ten sposób oferta programowa na kierunku została poszerzona poprzez wprowadzenie większej liczby kursów do wyboru, które podkreślają antropologiczno-kulturowy charakter kierunku, a dodatkowo ułatwiają studentom pogłębianie własnych zainteresowań. Interesariusze podnosili również potrzebę podnoszenia kwalifikacji studentów w zakresie redagowania i podstaw edycji tekstów, szczególnie istotnych podczas odbywania praktyk zawodowych w wydawnictwach i innych instytucjach kultury. W odpowiedzi na te wskazówki rozszerzono zajęcia *nauki pomocnicze* – ćwiczenia, których treści programowe odpowiadają obecnie wskazanym potrzebom. Pozwoliło to na pogłębione zaprezentowanie omawianych zagadnień, zwłaszcza dotyczących umiejętności edytorskich oraz zwiększyło możliwości praktycznego ćwiczenia zdobywanych w trakcie kursu umiejętności. Nadanie temu kursowi priorytetowego statusu ma na celu nie tylko podniesienie jakości kształcenia, lecz jest także odpowiedzią na potrzeby interesariuszy zewnętrznych, kładących szczególny nacisk na doskonalenie praktycznych umiejętności studentów. Oddziaływanie interesariuszy na koncepcję kształcenia i doskonalenie programu jest faktyczne i głos otoczenia zewnętrznego współpracującego z Uczelnią widoczny jest w programie studiów. Organizacja współpracy w tym zakresie przybiera rozmaite formy – od sformalizowanej w ramach wspomnianego wcześniej zespołu kierunkowego, do niesformalizowanej, przebiegającej w ramach spotkań grupowych i indywidualnych, a także w wyniku realizacji praktyk zawodowych, przedstawicieli kierunku z interesariuszami. Uczelnia uważnie wsłuchuje się w głos interesariuszy, co znajduje odzwierciedlenie w programie studiów, który jest systematycznie doskonalony pod kątem ich zidentyfikowanych potrzeb.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. We współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach ocenianego kierunku istotną rolę odgrywają praktyki zawodowe, które, obok współpracy w ramach doskonalenia programu i koncepcji kształcenia, stanowią filar tej współpracy oraz realny pomost pomiędzy kierunkiem a rynkiem pracy z uwagi na swój praktyczny charakter, możliwość nawiązania bliższych kontaktów studentów

z pracodawcami, poznania przez studentów specyfiki pracy zawodowej i pracodawców w różnych instytucjach, przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy itp.

Współpraca kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter rozbudowany i zróżnicowany. Niezależnie od praktyk, odnotowano wiele innych, różnorodnych form współpracy Uczelni z interesariuszami w odniesieniu do kierunku, które są adekwatne do celów kształcenia oraz potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Jedną z form współpracy to współpraca profesjonalna i ekspercka kadry kierunku z jednostkami zewnętrznymi, która nie tylko zwiększa kompetencje dydaktyczne kadry, ale także pozwala na wzbogacenie programu o treści kształcenia dotyczące istotnych zagadnień współczesnej kultury i życia społecznego oraz na nawiązanie współpracy ze specjalistami spoza Uczelni. Przykładem są działania eksperckie w ramach Ośrodka Badań nad Kulturami Pamięci dotyczące upamiętnienia byłego obozu KL Płaszów (w tym praca w zespole przygotowującym wystawę na jego terenie – pod auspicjami Muzeum Historycznego Miasta Krakowa), działania dotyczące nieupamiętnionych miejsc ludobójstwa na obszarze Polski południowej (we współpracy z Komisją Rabiniczną ds. Cmentarzy i Fundacją Zapomniane – opracowanie historii miejsc, współudział w przygotowaniu upamiętnień), czy różnorodne działania dotyczące refleksji nad sposobami reprezentacji dziedzictwa kulturowego, np. ludowego czy żydowskiego, w Krakowie (np. interwencje akademicko-artystyczne we współpracy z Muzeum Etnograficznym czy organizacją FestivALT). Duże znaczenie ma indywidualna współpraca kadry dydaktycznej kierunku z wydawnictwami w charakterze tłumaczy, recenzentów wewnętrznych, redaktorów, redaktorów wewnętrznych i językowych. Przedstawiciele kadry są redaktorami naczelnymi, sekretarzami redakcji i członkami kolegiów redakcyjnych czasopism, recenzują artykuły w czasopismach naukowych czy wnioski grantowe. Ważnym aspektem współpracy naukowo-dydaktycznej i eksperckiej kadry kierunku jest także współpraca przy organizacji Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Bardzo ważnym aspektem współpracy kierunku z otoczeniem jest działalność dydaktyczno-oświatowa, kontakty kadry kierunku z instytucjami kultury, stanowiącymi potencjalne miejsce pracy absolwentów kierunku, oraz włączanie się w inicjatywy o charakterze kulturalnym i popularyzatorskim (np. działalność w ramach Krakowskiej Fundacji Literatury, organizacja Dyktanda Krakowskiego, prowadzenie zajęć w ramach Uniwersytetu bliżej Was, i in.). Kadra naukowo-dydaktyczna kierunku włącza się także w działania promujące literaturę i inne dziedziny kultury wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Istotną rolę odgrywa również szeroko zakrojona współpraca naukowa we współdziałaniu z innymi jednostkami o charakterze naukowo-dydaktycznym, krajowymi i zagranicznymi.

Uczelnia zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy, w tym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów również z wykorzystaniem w tym celu efektywnych metod i narzędzi komunikacji na odległość, co sprzyja budowaniu relacji z otoczeniem oraz umożliwia sprawną komunikację w razie braku możliwości obecności interesariusza na miejscu.

Uczelnia prowadzi przeglądy współpracy z jej otoczeniem społeczno-gospodarczym, koncentrując się na weryfikacji poprawności doboru interesariuszy pod kątem zgodności ich profilów z koncepcją kształcenia oraz sylwetką absolwenta, z programem studiów, a także ze specyfiką lokalnego i regionalnego rynku pracy, co jest założeniem właściwym. Odnosi się również do oceny form współpracy i ich efektywności. Koncentruje się w tych działaniach na kwestiach dotyczących potrzeb pracodawców w kontekście przyszłego zatrudnienia absolwentów kierunku. W ewaluacji współpracy biorą udział w sposób pośredni studenci – w badaniach ankietowych oraz indywidualnych rozmowach mogą formułować opinie dotyczące miejsc praktyk i praktykodawców. Nie biorą jednak

udziału w przeglądach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujących ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenia jego realizacji, osiągania przez studentów efektów uczenia się i losów absolwentów. W efekcie, nie mają wpływu na zakres wykorzystania wyników tych przeglądów do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Studenci nie są w pełni uwzględniani w tej ocenie.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się włączanie studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmującej ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów oraz doskonalenie jego realizacji, a także osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Zalecenia

brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na Uczelni i na Wydziale Polonistyki są stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia. Nauczyciele i studenci korzystają z wymiany międzynarodowej w ramach umów bilateralnych oraz poprzez program Erasmus+, a studenci – także program Erasmus+ Praktyki. Nauczyciele są przygotowani do nauczania w językach obcych i takie zajęcia prowadzi zarówno dla

studentów ocenianego kierunku na II stopniu w formie szeregu wybieralnych kursów w języku angielskim w semestrze 3 i 4, jak i wyjeżdżając w charakterze wykładowców, profesorów wizytujących i referentów na staże zagranicę oraz na konferencje międzynarodowe. Również studenci przygotowani są do uczenia się w języku angielskim i ugruntowania nabytych umiejętności językowych poprzez bogatą ofertę zajęć kursowych (przede wszystkim wybierają obowiązkowo jeden z kursów anglojęzycznych na studiach II stopnia; kurs kończy się egzaminem w języku angielskim) i wielu wykładów gościnnych prowadzonych w tym języku. Stale wzbogacany i uaktualniany jest księgozbiór w języku angielskim, tak pozycji elektronicznych, jak drukowanych. Ponadto mogą uczestniczyć w wydarzeniach realizowanych w języku angielskim przez Wydział i inne jednostki Uczelni, gdzie nawiązują bezpośrednie kontakty z cudzoziemcami, ale przede wszystkim – w wykładach gościnnych i seminariach prowadzonych w języku angielskim przez licznych wykładowców wizytujących na Wydziale i Uczelni. Odnotować należy aktywność studentów i wykładowców w zakresie wyjazdów i przyjazdów, obejmującą ośrodki naukowe i akademickie Europy, Azji oraz obu Ameryk. Uczelnia i Wydział stwarzają zatem szerokie możliwości rozwoju aktywności (w tym mobilności wirtualnej) nauczycieli akademickich i studentów, a możliwości te są zgodne w pełni z koncepcją i celami kształcenia.

Umieędzynarodowienie kształcenia na kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa podlega systematycznym ocenom na kilku poziomach. Opracowywanie sprawozdań dotyczących współpracy międzynarodowej należy do zadań Sekcji ds. Partnerstw Międzynarodowych i Mobilności Działu Współpracy Międzynarodowej. Również w badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej zbierane są od studentów kierunku oceny możliwości w ramach współpracy międzynarodowej, oferowanych im przez Uniwersytet Jagielloński w ramach współpracy międzynarodowej (przy szczególnym uwzględnieniu programu Erasmus+, grantów, konferencji międzynarodowych). Zatem w Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umieędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu współpracy z uczelniami zagranicznymi i jednostkami badawczymi, udziału wykładowców z zagranicy w realizacji zajęć na kierunku oraz rodzimych nauczycieli prowadzących zajęcia w uczelniach zagranicznych, skali i zasięgu mobilności studentów, zajęć prowadzonych w języku obcym, w tym – z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach intensyfikujących umieędzynarodowienie kształcenia na kierunku i kształtujących je zgodnie z koncepcją kształcenia na tym kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umieędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umieędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umieędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uniwersytet Jagielloński zapewnia studentom kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa zróżnicowane i dostosowane do ich potrzeb wsparcie w procesie kształcenia. Działania Uczelni są adekwatne do profilu kierunku i obejmują zarówno aspekty organizacyjne, jak i merytoryczne. Studenci kierunku korzystają ze wsparcia dydaktycznego zapewnianego przez kadrę akademicką, które obejmuje udostępnianie materiałów dydaktycznych, organizację konsultacji oraz indywidualne spotkania dostosowane do ich potrzeb. W opinii studentów oferowane wsparcie, kompetencje kadry oraz udogodnienia zapewniane przez Uczelnię w procesie kształcenia są oceniane pozytywnie.

Osoby studiujące na kierunku mają zapewnione szerokie wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia aktywności naukowej poprzez dostęp do działalności w kołach naukowych. Koła naukowe umożliwiają uczestnictwo w pracach organizacyjnych oraz dyskusjach realizowanych w ramach Ośrodka Badań nad Kulturami Pamięci i Ośrodka Badań nad Kulturowymi Dyskursami Choroby. Na kierunku działają obecnie dwa dedykowane koła naukowe: Koło Naukowe Antropologów Literatury i Kultury oraz Koło Naukowe Historii Literatury Polskiej XX wieku. Studenci mają również możliwość angażowania się w działalność innych kół naukowych na Wydziale Polonistyki, które zrzeszają studentów z różnych kierunków, co umożliwia realizację interdyscyplinarnych projektów i rozwijanie szerszych zainteresowań naukowych. W ramach działalności kół naukowych studenci uczestniczą w spotkaniach tematycznych, wykładach, wydarzeniach autorskich oraz konferencjach naukowych. Studenci podejmują także działania popularyzujące literaturę, współorganizują wydarzenia naukowe i literackie oraz redagują czasopisma naukowe, zdobywając doświadczenie redakcyjne i publikując artykuły recenzowane. Działalność naukowa studentów objęta jest wsparciem finansowym oferowanym przez władze Uczelni. Aktywność naukowa studentów kierunku, wspierana przez kadrę naukowo-dydaktyczną pozwala na rozwój ich zainteresowań badawczych, zdobywanie praktycznych umiejętności organizacyjnych oraz budowanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych, co istotnie wzbogaca ich doświadczenie akademickie i przygotowuje ich do dalszej działalności naukowej i zawodowej.

Uczelnia posiada system wsparcia dla najlepszych studentów w postaci stypendium rektora. Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora na podstawie wyników w nauce oraz indywidualnych osiągnięć, a środki na stypendia pochodzą z budżetu Uczelni, funduszy stypendialnych oraz od darczyńców i innych podmiotów gospodarczych. Dla olimpijczyków rozpoczynających studia przewidziane jest stypendium rektora oraz dodatkowe wsparcie z funduszu rektorskiego. Wybitni absolwenci szkół średnich, jeszcze przed rozpoczęciem studiów, mogą otrzymać Stypendium UJ,

które obejmuje wsparcie finansowe na cały okres studiów oraz opiekę naukową. Uczelnia realizowała również projekt „Szkoła Orłów”, współfinansowany z funduszy Unii Europejskiej, który oferował wybitnie uzdolnionym studentom kształcenie oparte na systemie tutoringu oraz wsparcie stypendialne. W ramach tego projektu wsparciem objęto siedmiu studentów Wydziału. Corocznie przyznawane jest Stypendium im. Stanisława Pyjasa, skierowane do studentów wyróżniających się działalnością społeczną, etyczną i humanitarną. Dla szczególnie uzdolnionych studentów prowadzących między innymi badania naukowe przewidziany jest za zgodą dziekana Indywidualny Program Studiów oraz przyznanie indywidualnej opieki nauczyciela akademickiego.

W roku akademickim 2022/2023 na Wydziale Polonistyki UJ wdrożono program tutoringu jako najnowszą formę indywidualizacji toku kształcenia. Program ten zapewnia studentom, zarówno z ponadprzeciętnymi potrzebami edukacyjnymi, jak i tym napotykającym trudności w procesie uczenia się, indywidualną opiekę merytoryczną tutora oraz wsparcie w osiąganiu efektów uczenia się zgodnych z programem studiów lub wykraczających poza jego ramy. W latach 2022-2024 w programie uczestniczyło sześć pracowników oraz sześć studentów Wydziału. Wsparcie rozwoju naukowego studentów na Wydziale Polonistyki UJ obejmuje także coroczne konkursy na prace roczne oraz dyplomowe, których laureaci są nagradzani podczas posiedzenia Rady Wydziału. Uniwersytet Jagielloński wspiera rozwój aktywności artystycznej studentów poprzez możliwość uczestnictwa w działaniach Zespołu Słowianki oraz Chóru Akademickiego. W obszarze aktywności sportowej oferowane są regularne zajęcia wychowania fizycznego, zajęcia w 15 sekcjach sportowych, w klubie uczelnianym oraz zajęcia korekcyjne, w tym specjalna oferta dla studentów z niepełnosprawnościami. Organizacje realizujące wskazane aktywności otrzymują organizacyjne oraz finansowe wsparcie ze strony władz Uczelni, które w pełni odpowiada oczekiwaniom osób zaangażowanych w ich działalność.

Studenci z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami mogą korzystać z racjonalnych usprawnień procesu dydaktycznego, takich jak wydłużenie czasu w trakcie zaliczeń i egzaminów, nagrywanie zajęć, możliwość otrzymywania materiałów w dostosowanej do ich potrzeb formie (np. elektronicznej, powiększonej czcionki), wypożyczenie sprzętu, czy zmiana formy egzaminów. Oferowane jest także wsparcie asystenta dydaktycznego, organizacja zajęć w dostępnych architektonicznie miejscach oraz doradztwo technologiczne. Szczegółowe rozwiązania dostosowane są do indywidualnych potrzeb, zgodnie z katalogiem opracowanym przez aktywnie działające Centrum Dostępności UJ. Na Wydziale Polonistyki została powołana funkcja Pełnomocnika Dziekana ds. studentów z niepełnosprawnościami oraz utworzono Komisję ds. Wyrównywania Szans Edukacyjnych w ramach Wydziałowej Rady Samorządów. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość realizacji Indywidualnego Planu Studiów, przeznaczonego dla osób, których sytuacja, np. niepełnosprawność, choroba, opieka nad dzieckiem, studia na kilku kierunkach, udział w wymianach akademickich lub aktywność w samorządzie, uniemożliwia realizację standardowego programu.

Biuro Karier zapewnia wsparcie w procesie wchodzenia na rynek pracy poprzez indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, obejmujące pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, określenie predyspozycji zawodowych, wskazówki dotyczące rozwoju kariery oraz przygotowanie do procesu rekrutacji. Organizowane są również szkolenia z zakresu kompetencji twardych (np. Excel, Google Docs) i miękkich (np. komunikatywność, autoprezentacja, zarządzanie czasem). Dwa razy w roku odbywają się Targi Pracy, umożliwiające bezpośredni kontakt z pracodawcami.

Studenci ocenianego kierunku uczestniczą w programach międzynarodowej mobilności, takich jak Erasmus+, które oferują możliwość zdobycia doświadczenia za granicą. Program jest dostępny dla

wszystkich studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, niezależnie od narodowości. W latach 2020-2023 trzech studentów kierunku skorzystało z tej możliwości, realizując mobilność na uczelniach w Portugalii, Niemczech i na Litwie. Obsługę administracyjną programu zapewnia Dział Obsługi Studentów Zagranicznych. Wydziałowa Komisja Mobilności w ramach Samorządu Studentów WP UJ wspomaga studentów w formalnościach związanych z programami Erasmus+ i Erasmus+ Praktyki oraz w ramach krajowego programu MOST.

Na Uniwersytecie Jagiellońskim istnieje jasny i powszechnie znany studentom system kontaktu w sytuacjach konfliktowych, obejmujący procedury zgłaszania skarg oraz działania zmierzające do ich rozwiązania. Skargi i wnioski dotyczące funkcjonowania Uczelni, w tym organizacji procesu kształcenia, mogą być składane ustnie, pisemnie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Studenci mogą zwracać się do kierownika kierunku, Wydziałowej Rady Samorządu Studentów, starosty roku, prodziekana ds. studenckich lub sekretariatu ds. studenckich. Ponadto mają możliwość korzystania z nieformalnych rozwiązań opartych na dobrych relacjach z kadrą wspierającą proces uczenia się na kierunku.

Sytuacje naruszające bezpieczeństwo lub stanowiące przejawy dyskryminacji mogą być zgłaszane do Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – „Bezpieczni UJ”, który podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi procedurami. Informacje na temat postępowania w sytuacjach zagrożenia dostępne są podczas obowiązkowego kursu BHP oraz na stronie internetowej. Samorząd Studentów, w ramach Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy i Dyskryminacji, umożliwia zgłaszanie niepożądanych sytuacji poprzez anonimowy formularz lub adres kontaktowy w nagłych przypadkach. W 2021 roku tematyka przeciwdziałania dyskryminacji była omawiana podczas spotkań „Rozmowy w Gołębniku” z udziałem studentów i pracowników Wydziału. Na Uniwersytecie działa Studencki Ośrodek Wsparcia i Akceptacji (SOWA), oferujący bezpłatną pomoc w zakresie konsultacji w kryzysach psychicznych, wsparcia w adaptacji, edukacji prozdrowotnej oraz pomocy w znalezieniu opieki psychiatrycznej i psychoterapeutycznej. Usługi te są dostępne bezpłatnie dla wszystkich studentów Uczelni.

Uczelnia wspiera studentów wymagających pomocy materialnej poprzez stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogi. Studenci mogą uzyskać dodatkowe informacje na temat dostępnych świadczeń od pracowników administracyjnych Wydziału, Działu Spraw Stypendialnych oraz przedstawicieli Samorządu Studentów UJ, którzy prowadzą konsultacje podczas dyżurów Komisji Ekonomicznej.

Obsługę administracyjną spraw studenckich realizują sekretariaty studenckie. Pracownicy sekretariatów są dostępni dla studentów jednakowo podczas kontaktów bezpośrednich, konsultacji telefonicznych oraz drogą mailową. Dodatkowo na Uczelni funkcjonuje Centrum Wsparcia Dydaktyki, które zapewnia merytoryczną pomoc studentom, obejmującą działalność takich jednostek jak Dział Spraw Studenckich, Dział Obsługi Studiów, Biuro Karier czy Dział Rozwoju i Jakości Kształcenia. Centrum koordynuje działania związane z jakością kształcenia, organizuje Tydzień Jakości Kształcenia, wykłady z cyklu Artes Liberales oraz wspiera e-learning.

Opiekunem kierunku jest kierownik, który udziela wsparcia w sprawach organizacyjnych, jakości nauczania i bezpieczeństwa. Studenci mogą kontaktować się z nim osobiście, za pośrednictwem starosty roku lub poczty uniwersyteckiej. Informacje o formach kontaktu są przekazywane podczas spotkań inauguracyjnych na początku roku akademickiego. Kierownik pozostaje w stałym kontakcie ze starostami i opiniuje podania związane z indywidualną organizacją studiów, uznawaniem zaliczeń oraz programami wymiany.

Współpraca z samorządem studenckim obejmuje kluczowe obszary działalności Uczelni i Wydziału, szczególnie dydaktykę, jakość kształcenia i system wsparcia studentów. Przedstawiciele studentów zasiadają w organach Uczelni, takich jak Senat, Rada Uczelni, komisje stypendialne i dyscyplinarne, oraz uczestniczą w posiedzeniach Kolegium Rektorskiego i Kolegium Rektorsko-Dziekańskiego. Przewodniczący samorządu odbywa regularne spotkania z Rektorem i Prorektorem ds. dydaktyki. Samorząd Studentów reprezentuje interesy studentów w procesie wsparcia procesu kształcenia, w zakresie działalności kulturalnej oraz spraw socjalno-bytowych, otrzymując od Uczelni wsparcie organizacyjne, merytoryczne i finansowe. Bierze udział w procesach decyzyjnych, ewaluacji jakości kształcenia oraz wprowadzaniu zmian w tym obszarze. Samorząd Studencki realizuje swoje ustawowe obowiązki, organizując szkolenie z Praw i Obowiązków Studenta, które zapoznaje studentów z ich prawami i obowiązkami oraz strukturą Uczelni. Ponadto, wszyscy nowo przyjęci studenci uczestniczą w szkoleniach dotyczących obsługi systemów informatycznych wykorzystywanych w procesie kształcenia, takich jak USOS i Microsoft Teams. Ocena kadry dydaktycznej i jakości zajęć odbywa się poprzez system anonimowych ankiet wypełnianych przez studentów po zakończeniu cyklu zajęć, zgodnie z procedurą badań ankietowych. Studenci są zachęceni do udziału w ankietach w celu zwiększenia ich zwrotności. Efektywność obsługi administracyjnej, kompetencje kadry wspierającej proces edukacyjny, jakość systemu wsparcia oraz infrastruktury są weryfikowane z udziałem studentów za pomocą ankiety „Barometr Satysfakcji Studenckiej”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Jagielloński na kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa prowadzonym na Wydziale Polonistyki zapewnia studentom wsparcie w zakresie naukowym, materialnym, organizacyjnym i dydaktycznym. Pracownicy naukowo-dydaktyczni są dostępni podczas konsultacji oraz udostępniają niezbędne materiały dydaktyczne, które umożliwiają uzupełnienie wiedzy i przygotowanie się do zajęć. Studenci z niepełnosprawnością otrzymują wsparcie ze strony Uczelni poprzez działania Centrum Dostępności UJ oraz możliwość uzyskania stypendiów. Studenci motywowani są do osiągania wysokich wyników akademickich poprzez stypendia Rektora oraz mają możliwość uczestnictwa w wydarzeniach naukowych organizowanych przez Wydział Polonistyki. Na Wydziale działa Samorząd Studentów, którego przedstawiciele mogą liczyć na wsparcie Władz Uczelni w zakresie organizacyjnym, merytorycznym oraz materialnym. Organizacja ta dysponuje również przestrzenią do realizacji swoich działań. Na kierunku funkcjonuje system ankietyzacji dotyczący oceny nauczycieli akademickich, kadry administracyjnej oraz infrastruktury, a działania naprawcze prowadzone są na bieżąco.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

W przypadku kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa prowadzonego przez Uniwersytet Jagielloński zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się. Ze względu na charakter prowadzonego kierunku, podlegającego regulacjom ustalonym na różnym poziomie od ogólnouczelnianych, poprzez wydziałowe do kwestii specyficznych dla kierunku informacje są dostępne w obrębie różnych stron i serwisów oferowanych przez Uczelnię, co powoduje, że część informacji nie jest łatwo dostępna z poziomu strony Katedry Antropologii Literatury i Badań Kulturowych UJ, która prowadzi bezpośrednio kształcenie na kierunku. Wszystkie strony zawierają możliwość dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie zapewniania wersji o podwyższonym kontraście i możliwość dostosowania wielkości czcionki. Zgodnie z informacjami opublikowanymi przez Uczelnię strona internetowa Wydziału Polonistyki UJ jest częściowo zgodna z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. **Rekomenduje się** podjęcie działań zapewniających pełne dostosowanie strony do wymagań ww. ustawy.

Zgodnie z wymogami prawnymi wszystkie dokumenty normatywne będące podstawą organizacji i realizacji kształcenia na uczelni, w tym programy studiów, warunki rekrutacji są opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej UJ. Odnośniki na stronie BIP UJ prowadzą również do dodatkowych serwisów uczelnianych, takich jak np. strona Biura Karier UJ, odpowiadającego za wsparcie studentów w zdobyciu praktycznej wiedzy na temat skutecznych metod poszukiwania pracy, planowania rozwoju zawodowego, jak również monitorowanie losów absolwentów.

Strona Wydziału Polonistyki UJ jest podstawową stroną zawierającą informacje dotyczące funkcjonowania jednostki oraz organizacji życia akademickiego, obejmujące również zagadnienia bezpośrednio związane z ocenianym kierunkiem. W serwisie Wydziału znajduje się odnośnik do systemu USOSweb zapewniającego indywidualną obsługę toku studiów, informacje dotyczące pomocy materialnej oferowanej studentom, programów wymiany akademickiej krajowej i międzynarodowej, ogólnych zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych, czy też komunikatów dla studentów i informacji o odwoływanych zajęciach. Na tej stronie znajduje się również odnośnik do dedykowanej strony poświęconej jakości kształcenia na Wydziale Polonistycznym. Strona zawiera informacje dotyczące programu studiów obowiązujących w kolejnych latach akademickich, jak również ogólny opis wszystkich oferowanych kierunków i sylwetki absolwentów. Znajdują się tam również wykazy zajęć fakultatywnych zarówno ogólnowydziałowych, jak i dedykowanych dla kierunków, w tym ocenianego kierunku, oraz szczegółowe kierunkowe zasady przygotowywania prac dyplomowych.

Strona Katedry Antropologii Literatury i Badań Kulturowych zawiera informacje dotyczące dwóch prowadzonych na Wydziale Polonistyki kierunkach. Odnośniki dotyczące ocenianego kierunku

na podstronie „Studia” zawierają informacje „O kierunku”, prezentujące krótką charakterystykę studiów, informacje o perspektywach zawodowych absolwentów. Zakładka „Przedmioty kierunkowe” zawiera krótki opis wybranych zajęć, ale również linki do pełnego programu i harmonogramu studiów oraz listy kart przedmiotów wszystkich zajęć oferowanych w ramach obowiązującego programu. Odnośnik „Praktyki” prowadzi do krótkiej informacji dotyczącej praktyk zawodowych będących elementem programu studiów, wskazując opiekuna praktyk, ich cel i listę przykładowych praktykodawców. Brak jest na tej stronie instrukcji praktycznych dotyczących organizacji praktyk, w celu uzyskania szczegółowych informacji należy odwołać się do strony głównej Wydziału Polonistyki. Kolejny odnośnik „Koło naukowe” zawiera krótki opis działającego na wydziale Koła Naukowego Antropologów Literatury i Kultury. Ostatnia z prezentowanych zakładki „Rekrutacja” nie prowadzi do aktywnej strony, link zwraca komunikat błędu. Podobna sytuacja ma miejsce na stronie Wydziału Polonistyki, gdzie zakładka „Jakość kształcenia” prowadzi do pustej strony, natomiast podstrona wydziałowa poświęcona jakości kształcenia jest dostępna przez link znajdujący się w menu „Warto zobaczyć”.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	tak
3.	Zasady rekrutacji	tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	tak
6.	Aktualne programy studiów z efektami uczenia się	tak
7.	Sylabusy	tak
8.	Kompletność sylabusów	tak
9.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	tak
10.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	tak
11.	Erasmus	tak
12.	Most	tak
13.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	tak
14.	Tygodniowy rozkład zajęć / harmonogram zjazdów i rozkład zajęć	tak
15.	Regulamin studiów	tak
16.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	tak
17.	Informacje dla studentów z niepełnosprawnościami	tak
18.	Biuro Karier	tak
19.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	tak
20.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	tak

Dobłą inicjatywą jest zapewnienie studentom dostępu do informacji w formie „Informatora dla studentów Wydziału Polonistyki” przygotowanego przez Wydziałowy Samorząd Studencki. Należy jednak zauważyć, że dostęp do informacji w pliku pdf nie jest tak łatwy i oczywisty dla studentów, jak strona internetowa. W sposób naturalny również część informacji szybko ulega dezaktualizacji (szczególnie informacje dotyczące studentów pełniących wskazane funkcje) – w tym przypadku

również wydaje się, że jest konieczne albo coroczne aktualizowanie informatora, bądź zapewnienie w nim głównie treści nie ulegających zmianom. Nieco przytłaczająca może być również objętość przewodnika.

Publiczny dostęp do informacji o kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa jest zapewniony, jednak pojedyncze informacje dostępne są na różnych stronach i serwisach Uczelni, co utrudnia dostęp do nich. Np. informacje i poradniki dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewniające wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie są wyłącznie dostępne na głównej stronie UJ. Z drugiej strony zapewniane bezpośrednie linki do innych serwisów uczelni nie zawsze działają poprawnie. Zgodnie z dostępnymi informacjami Barometr Satysfakcji Studenckiej Uniwersytetu Jagiellońskiego (BSS) sprawdza poziom zadowolenia studentów również w zakresie dostępności i jakości informacji o studiach na stronach internetowych. **Rekomenduje się** wprowadzenie systematycznej weryfikacji funkcjonalności stron i technicznego działania ich elementów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia w ramach dostępnych publicznie serwisów zapewnia dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zapewniono częściowe dostosowanie systemów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Podjęcie działań zapewniających pełne dostosowanie stron do wymagań ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych w celu zapewnienia pełnej dostępności informacji dla osób z niepełnosprawnościami.
2. Wprowadzenie systematycznej weryfikacji funkcjonalności stron i technicznego działania ich elementów w celu uniknięcia odnośników do nieistniejących lub pustych stron.

Zalecenia

brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uniwersytecie Jagiellońskim funkcjonuje formalnie przyjęty system zapewniania stałego monitorowania jakości kształcenia poprzez Uczelniany System Doskonalenia Jakości Kształcenia. Nadzór centralny sprawowany przez Rektora UJ realizowany jest przez Pełnomocnika Rektora UJ ds. jakości kształcenia. W przypadku kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa polityka projakościowa prowadzona jest w ramach struktury Wydziału Polonistyki. Nadzór organizacyjny sprawowany jest przez Prodziekana ds. Dydaktycznych, wspieranego przez dwóch pełnomocników ds. jakości kształcenia, którzy są odpowiedzialni za wprowadzanie rozwiązań projakościowych oraz ewaluację ich funkcjonowania. Na poziomie poszczególnych kierunków bezpośrednią opiekę nad prowadzoną dydaktyką i jakością prowadzonego kształcenia sprawuje kierownik kierunku. Nadzór organizacyjny wspierany jest przez ciała kolegialne: Wydziałową Komisję Dydaktyczną, Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia po Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. W skład Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (KZdsJK) dla kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa wchodzi pracownicy naukowcy, przedstawiciele studentów I i II stopnia ocenianego kierunku oraz interesariusze zewnętrzni. KZdsJK jest ciałem bezpośrednio odpowiedzialnym za analizę wyników badań jakości kształcenia i uwzględnianie opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz wprowadzanie zmian mających na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o Zarządzenie nr 70 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie w sprawie: zasad tworzenia i znoszenia studiów, wytycznych w zakresie projektowania programów studiów oraz zasad zmiany programów studiów na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich z późniejszymi zmianami. Podobnie przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów ogłaszane corocznie w odpowiednich aktach normatywnych Uczelni.

Działający w ramach Uczelni system zapewniania jakości kształcenia zakłada systematyczną analizę projakościową przeprowadzaną przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, z której raport przekazywany jest pod obrady Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Przeprowadzana analiza uwzględnia wyniki Badania Programu Studiów i Barometru Satysfakcji Studenckiej dla kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa, rezultaty wprowadzonych zmian i modyfikacji w programie studiów, realizację studenckich praktyk zawodowych, osiągnięcia studentek i studentów czy statystyki rekrutacji. Ocena programu studiów oparta jest na wynikach analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Ze względu na skład KZdsJK w systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) jak również interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku).

Uczelnia ma więc wypracowane procedury pozwalające na szczegółowe i kompleksowe monitorowanie jakości kształcenia. Zdiagnozowane w toku niniejszej wizytacji niedociągnięcia w zakresie kryterium 1, 2 i 3 wskazują, że procedury te nie są w pełni wdrożone i nie prowadzą do oczekiwanych rezultatów, czyli identyfikacji nieprawidłowości w zakresie konstrukcji programu

studiów, w tym szczególnie powiązania koncepcji kształcenia z odpowiednimi dyscyplinami i osadzenia poszczególnych dyscyplin w charakterystykach Polskiej Ramy Kwalifikacji, problemów z organizacją procesu nauczania i uczenia się oraz programem i realizacją praktyk zawodowych, jak również procesem rekrutacji i dyplomowania na kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa. Wskazuje to na niewystarczającą kompleksowość przeprowadzanych analiz, prowadzącą do braku identyfikacji występujących nieprawidłowości. **Zaleca się** pełne wdrożenie istniejących procedur, wprowadzenie kompleksowych przeglądów programu kształcenia oraz podejmowanie systemowych działań w celu identyfikacji i naprawy zaobserwowanych nieprawidłowości.

Jakość kształcenia na kierunkach prowadzonych przez Wydział Polonistyki UJ jest regularnie oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną. Raport podsumowujący działalność Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w roku akademickim 2022/2023 obejmuje wnioski dotyczące konieczności zmian i modyfikacji wynikające z oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej na uprzednio wizytowanym kierunku *język polski w komunikacji społecznej*. Nie mniej wskazane niedociągnięcia wymagające dogłębnej analizy programu i koncepcji kształcenia nie zainicjowały podjęcia kompleksowych ogólnowydziałowych rozwiązań, wskazano wprowadzenie zmian ograniczonych do kierunku wizytowanego przez PKA. Tym samym nie wykorzystano wyników oceny PKA w doskonaleniu kształcenia w ramach innych kierunków oferowanych przez wydział. **Rekomenduje się** szersze wprowadzanie zmian wynikających z ocen programowych PKA, obejmujących wszystkie kierunki prowadzone przez Wydział Polonistyki.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte na wynikach analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Nie mniej przeprowadzane badania nie są wystarczająco kompleksowe, aby zapewnić pełną identyfikację występujących nieprawidłowości w zakresie jakości programu studiów na kierunku polonistyka antropologiczno-kulturowa. Zaobserwowane nieprawidłowości w obrębie kryterium 1, 2 i 3 wskazują na problemy, które nie zostały prawidłowo zidentyfikowane przez funkcjonujący system zapewniania jakości kształcenia, nie zostały w związku z tym również podjęte odpowiednie działania naprawcze.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Kierunek polonistyka antropologiczno-kulturowa jest oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną po raz pierwszy, nie mniej uprzednia ocena innego kierunku prowadzonego w ramach Wydziału Polonistyki nie zaowocowała przyjęciem kompleksowych rozwiązań, które zapobiegłyby nieprawidłowościom o podobnym charakterze zidentyfikowanym podczas obecnej oceny.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku skutecznej identyfikacji i podjęcia działań naprawczych w przypadku niedociągnięć programu studiów wskazanych w kryterium 1, 2 i 3.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Szersze wprowadzanie zmian wynikających z ocen programowych PKA, obejmujących inne kierunki prowadzone przez jednostkę.

Zalecenia

1. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów,

w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne

lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do

osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl